

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanians
In The United States

VOL. LXVIII

Price 25c

Šeštadienis-pirmadienis — Saturday-Monday, June 27-29, 1981

Nr. 126

JAV KARIAI SAUGOS SINAJAUS KELIUS

SUGRIZES SEKRETORIUS KALBĖJOSI SU PREZIDENTU REAGANU

SEKR. HAIG SVELNINA NAUJŲ DEPARTAMENTO TARNAUTOJŲ SUKELTUS NESUSIPRATIMUS

LOS ANGELES, Calif. — Sekretorius A. Haig, praleidęs dvi savaites įvairiose Pietų Azijos konferencijose, užsuko pas prezidentą Reaganą ir gyvų žodžiu informavo apie vykusius įvairius pasitarimus.

Sekretorius užsiminė ir apie pačių Valstybės departamento tarnautojų sukeltus nesupratimus. JAV ambasadorė Jungtinėms Tautoms Jeane Kirkpatrick atkiliai gynė JAV poziciją pagal vyriausybės nurodymą, tuo tarpu naujai paskirtas pareigūnas Dean Fisher labai aštriai ir be pagrindo New York Times laikraštyje užpuolė ambasadorę poną Kirkpatrick.

Pareigūnui nereikėjo šmeižti ambasadorės

Sekretorius buvo informuotas apie dviejų Valstybės departamento tarnautojų — D. Fischer ir Richard Burt pranešimą New York Times laikraščiui, Irako atstovas Jungtinių Tautų Saugumo tarybai buvo pasiūles primti labai griežtą rezoliuciją, smerkiančią Izraelį. Ponia Kirkpatrick pranešė, kad tokia rezoliucija ji bus priversta vetuoti.

Prasidėjo pasitarimai, ir Irako atstovas sutiko susilaikyti. Tada ir ambasadorė už rezoliuciją balsavo. Dean Fischer ir Robert Burt (savo laiką buvęs New York Times korespondentas) išmetinėjo ambasadorę už pasmerkimą Izraelio.

Prez. Reaganas, patyręs apie šį incidentą, labai apgailestavo, kad Valstybės departamento tarnautojai viešai kaltino JAV ambasadorę, veikusią pagal įsakymus. Prezidentas Reaganas asmeniškai atsiprašė ambasadorę, ją pagirdamas už atliktą darbą.

— Philip Morris tabako bendrovė ieško per teismą \$80 milijonų permokėtų mokesčių tarp 1971 ir 1976 metų.

— Britų krašto apsaugos ministeris pranešė parlamentui, kad iš 59 karo laivų, devyni bus išimti iš apyvartos ir padėti į sandėlius. Britai turi taupyti.

— Gibraltaro laivams taisyti dirbtuvėse bus žymiai sumažinti darbai, sako britai.

KALENDORĖLIS

Birželio 27: Vladislavas, Leonas, Nendré, Gediminas.

Birželio 28: Irenėjus, Žvalga, Gelginas.

Birželio 29: Petras ir Povilas, Indrė, Gedrimė, Jutvilas, Parojus.

Saulė teka 5:17, leidžiasi 8:29. Oras šiltas, debesuotas.

LENKAI PRISIMENA BADO METUS

VARSUVA, Lenkija. — Lenkų Solidarumo unijos pirmininkas ketvirtadienį nuvyko į Rodomo miestą, kur susirinko 15 tūkst. lenkų paminėti 1976 metais vykusias riaušes, maisto stokos sukeltas. Pokariniais metais lenkai kelis kartus streikavo dėl maisto stokos. Lenkijoje būtų buvę pakankamai duonos ir mėsos, jei rusai būtų mokeję už išvežamas anglias, javus ir mėsą.

Valensa savo kalboje priminė lenkams, kad reikia baigti streikus bei protestus ir eiti prie rimto darbo, nes krašto ekonominė padėtis labai nusmukusi. Dabar lenkų valdžia pradžioje neduoti specialų maisto, priedų komunistų partijos nariams ir prašė visus lenkus dirbti be pertraukos.

ANTRADIENI VYKS IZRAELIO RINKIMAI

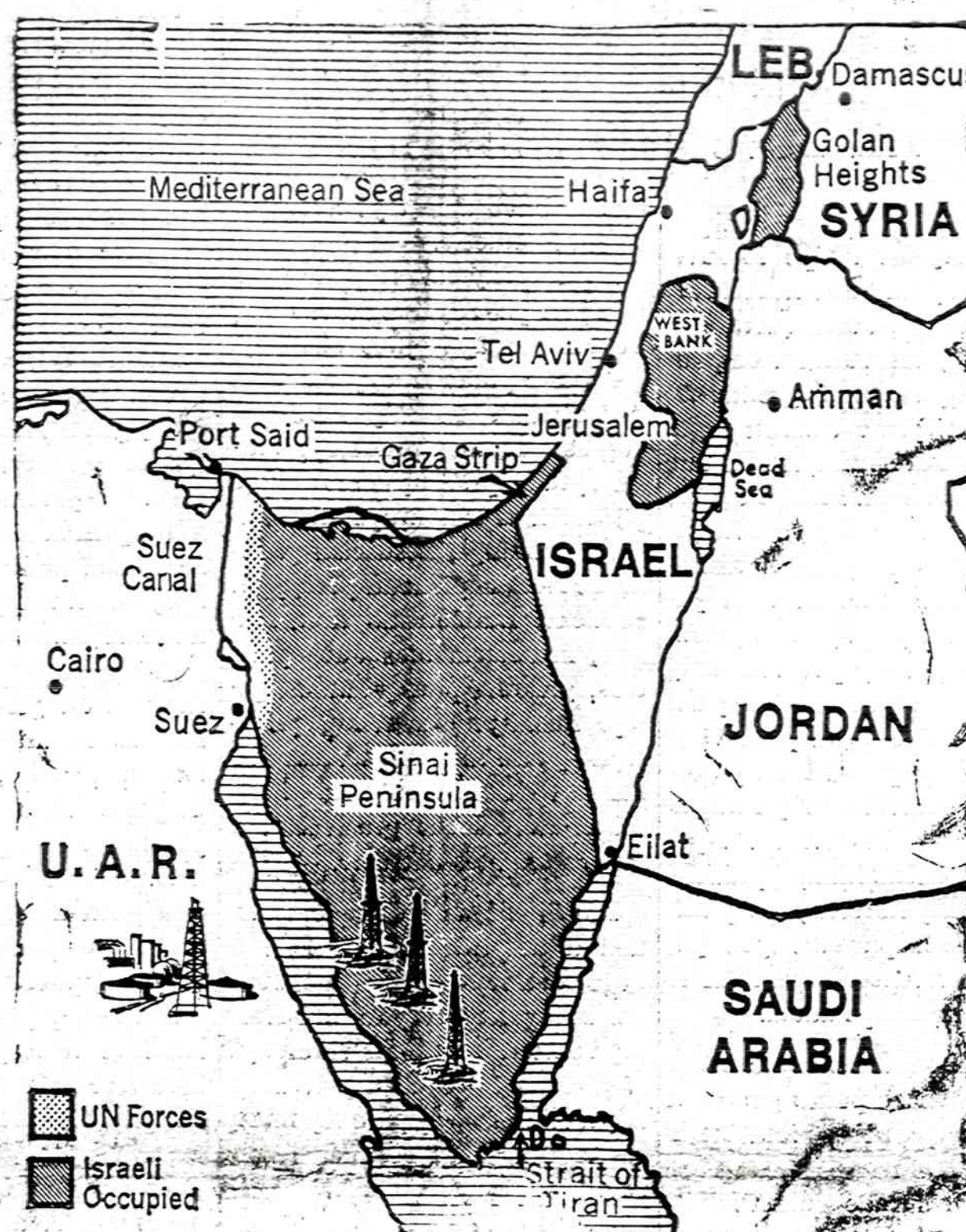
TEL AVIVAS. — Ateinantį antradienį vyks Izraelio parlamento rinkimai. Praeitą savaitę vyravo įsitikinimas, kad Beginas gali būti ir vėl išrinktas premjeru, o jo vadovaujama Likud partija galės sudaryti daugumą, bet paskutimėmis dienomis reikalai gerokai keičiasi.

Ketvirtadienį Shimon Peres labai vykusiai kritikavo Begino sugalvotą karo veiksmus, kurie labai pakenkė Izraeliui visame pasaulyje. Peres taip pat paskelbė, kad prieš jo valdžią prisidės keli garbingi Izraelio piliečiai, tarp jų ir buvęs premjeras Y. Rabin.

— Penktadienį aukso uncija kainavo \$442.

Sekretorius A. Haig ketvirtadienį informavo prezidentą apie pasitarimus Pekine, Hong Konge, Maniloje ir Australijoje. Sekretorius apgailestavo, kad spaudoje buvo paskleista netikslių žinių apie ambasadorę Jeane Kirkpatrick.

Izraelis atidavė Egiptui naftos versmes ir didelę Sinajaus rytinę ir pietinę dalį. Ateinančių metų balandžio mėnesį atiduos ir likusią dalį.

VYTAUTAS SKUODIS MORDAVIJOJE PASKELBĖ BADO STREIKĄ

AMERIKOJE GIMĖS, BET RUSŲ KALĖJIME LAIKOMAS MOKSLININKAS PROTESTUOJA

WASHINGTON, D.C. — Mokslininkas Vytautas Skuodis nuo šių metų birželio 15 dienos paskelbė bado streiką, protestuodamas prieš Sovietų valdžios pagrinidinį žmogaus teisių trėmpimą, — praneša Lietuvos atstovas dr. Backis.

SENATO KOMITETAS PRIĖMĖ REAGANO MOKESČIŲ PLANĄ

DEMOKRATAI BANDYS, KAD JU PLANAS BŪTU PRIMTAS VISUOTINIAME KONGRESO POSĖDYJE

WASHINGTON, D.C. — Ketvirtadienį mokesčių mažinimo vartadienio vakarą Senato Finansų komitetas 19:1 balsų dauguma priėmė prez. Reagano mokesčių mažinimo planą. Pagal tą planą, kuris bus pradėtas vykdyti 1983 m. spalio 1 d., pirmaisiais metais bus sumažinta 5% mokesčių, o sekančiais dviem metais — po 10 nuosimčių. Iki 1986 m. būtų sumažinta individualams ir biizniui apie 70 milijonų dolerių. Vienintelį negatyvų balsą padavė komiteto narys senatorius Bill Bradley, demokratas iš New Jėrseye. Jis motyvavo, kad mokesčių mažinimas didins infliaciją ir kels deficitą, nors prez. Reaganas pažadėjo biudžeta subalansuoti 1984 metais.

Demokratų partijos mokesčių mažinimo planas, pateiktas Atstovų Rūmų Ways and Means komiteto pirmininko Dan Rostenkowskio (D., Ill.), prasidėtų 1982 m. spalio 1 d., sumažinant mokesčius 10 nuosimčių, o sekančiais metais 15%. Rostenkowskis pareiškė, kad pagal de-

vo sen. Thomas F. Eagleton (D., Mo.). Po debatų ir balsavimų įstatymų leidėjų išvyko atostogų.

PAKALTINTI KROATŲ NACIONALISTAI

NEW YORKAS. — Federalinis teismas New Yorke pakaltino 9 kroatų nacionalistus, kurie siekdami politinių tikslų, naudojo teroro veiksmus. Jie priklausė OTPOR grupės vadovų, kuri siekia Kroatijai nepriklausomybės. Kaltinimai liečia nusikaltimus, padarytus nuo 1977 metų. Jų tarpe yra: bent dvi žmogžudystės, trys padėgimai, 50 reikalavimų pinigų, keturi pasirošimai padegti, ginklų transportacija ir kiti nelegalūs veiksmai.

Du nacionalistai — 56 metų Mile Markič ir 37 m. Ivan Misič gvena Skokie priemiestyje, gi 37 m. Ante Ljubas yra iš Čikagos. Jie kaltinami visais aukščiausiais išvardintais nusikaltimais ir uždėti aukšti užstatai.

OTPOR organizacijai yra apie 300 narių. Jos centras yra New Yorke, o skyriai — Čikagoje, Klevelande, San Francisco ir Los Angeles.

Egipto radijas paskelbė valdžios nuosprendį priimti buvusį Irano prezidentą Bani Sadr, jei jis prašytų.

Sovietai šmet, be JAV, jau yra užpirkę 30 mil. tonų javų ir 1000 tūkst. tonų mėsos iš Argentinos.

Prancūzijos komunistai nevaidins svarbesnės rolės užsienio politikos nutarimuose, pareiškė užs. reikalų ministeris Claude Cheysson.

PRADŽIAI DUOS \$100 MILIJONŲ, SARGYBOMS REIKALINGUS GINKLUS

DERĖJOSI ŠEŠIS MĖNESIUS, KŲL SUSITARĖ KAIP SAUGOTI STRATEGINIUS KALNŲ KELIUS

UŽS. REIKALŲ MINISTERIS PAKENKĖ SANTYKIAMS

PARYŽIUS. — Naujas Prancūzijos užsienio reikalų ministeris Claude Cheysson dar labiau įtempė santykius tarp Prancūzijos ir JAV. Ministeris Cheysson, kalbėdamas apie JAV viceprezidento George Bush pareiškimus, pareiškė, jog Prancūzija yra suvereninė valstybė ir gali pasirinkti tokius ministerius, kokių ji nori, neatsižvelgiant į JAV nusistatymą.

Viceprezidentas Bush niekad nekėlė klausimų, ar Prancūzija gali skirti, ar negali skirti komunistų ministeriais. Klausimas eina, kaip Prancūzija galės vykusiai priešintis komunistų grėmei, jeigu pačiame kabinete bus komunistų. Užsienio ministeris turi būti diplomatas, savo mintis turi išreikšti tokia forma, kuri nepakenktų jau ir šaip įtemptiems santykiams.

LENKAI PRASO MAISTO SIUNTINIŲ

VARSUVA. — Lenkų vyriausybė, Lėsek Valensa ir įtakingesni lenkų visuomenės atstovai kreipėsi į CARE organizaciją, prašydami padėti pakankamai maisto neturintiems mofinoms ir šeimoms.

CARE vadovybė pranešė, kad ji galimai greičiau pasiųs kelis šimtus tūkstančių siuntinių, kuriuos gavusieji ras būtiniausio maisto. 400,000 CARE siuntinių jau dabar išėjo į Lenkiją. Bet šie siuntiniai pirmą eilę bus duodami nėščioms moterims, kad jų prieauglis sveikai gimtų ir augtų. Be CARE siuntinių, lenkai norėtų gauti maisto pigesne mis kainomis.

Agrikultūros departamentas praneša, kad buvę studentai yra skolingi virš \$25 milijonų už gautas paskolas studijuojant. Administracija studijuoja tu skolų grąžinimo galimybes.

Prez. Reaganas turėjo susirasti Prancūzijoje atstogaujančią J.T. ambasadorę Kirkpatrick ir ją atsiųsti už nepatyrusių Valstybės departamento tarnautojų įžaidimus.

KAIRAS, Egiptas. — Ketvirtadienį JAV, Egiptas, ir Izraelis pasirašė susitarimą Sinajaus strateginiams keliams saugoti.

Izraelis pasižadėjo atiduoti Egiptui Sinajaus kalną, bet jis reikalavo, kad Sinajus nepatektų į kitų valstybių rankas. Egiptas pasižadėjo, tai padaryti. Izraelis žinojo, kad jo karo jėgos nepajėgus pasipriešinti, jeigu susidarys galingesnė arabų valstybių jėga ir panorės kontroliuoti Sinajaus kalnus. Izraelis jau anksčiau atidavė Egiptui dalį Sinajaus pusiasalio, atidavė naujai įsteigtas kolonijas ir naujus ūkius dykumoje, bet nesutiko trauktis iš Sinajaus kalnų, kol nebus garantuota, kad strateginiai kalnų keliai nepateks į priešų rankas.

Ketvirtadienį pasirašytoje sutartyje aiškiai pasakyta, kad ateinančių metų balandžio 1 d. Izraelio karo jėgos bus išvežtos savo karo medžiaga ir išves Izraelio karių.

Nutarta sudaryti trijų batalionų karo jėgą, siekiančią 3,000 karių, kuriems bus pavesta saugoti strateginius Sinajaus kelius. Pradžioje manyta paskirti po tūkstantį karių iš kiekvienos valstybės, bet amerikiečiai išsiderėjo truputį mažiau, vieną JAV batalioną, turintį nuo 700 iki 800 karių. Pasitarimus su Egipto ir Izraelio atstovais vedė diplomatas Michael Sterner, Valstybės sekretoriaus pavaduotojas. Pasitarimai visą laiką vyko Kaire.

Diplomatas Sterner pareiškė, kad JAV gavo pasižadėjimus iš 12 įvairių valstybių, kurios sutiko siųsti savo karių į Sinajaus strateginius punktus. Savanorių vykti į Sinajų pasiūlė žymisi daugiau, negu buvo apskaičiuota. Be 700 Amerikos karių, į Sinajaus kalnus vyks Kanados, Australijos, Naujosios Zelandijos, Urugvajaus ir Fidži salų kariai.

Naujai pasirašytą susitarimą turės patvirtinti visų trijų valstybių senatai. Sargai Sinajaus strateginiams punktomis saugoti privalės būti savo vietose prieš ateinančių metų balandį. Ši sutartis padės stabilizuoti vieną Artimųjų Rytų dalį.

McDonald's, Burger King, Kentucky Fried Chicken ir kiti greito maisto gaminių operatoriai Washingtono daro žygį, kad būtų sumažinti mokesčiai pagal 1978 m. įstatymą. Pagal jį duodama mokesčių kreditas \$3,000 pirmaisiais metais, o antais — \$1,500, jei bendrovė samdo studentus, luošuosius ir neturtinguosius.

Sunbeam korporacija pagaminė per pirmąjį pusmetį 40% gaminių daugiau, negu praėjais metais tuo pat laikotarpiu.

JAV nutarė gamintis ner- vų dujas, kurias Sovietai gamina ir tobulina.

Lietuvių Meno Ansamblis Dainava

STASYS JUŠKENAS

DAINAVOS ANSAMBLIO REIKALU

(Tesinys)

TREČIAS VEIKSMAS

Šalis paskendusi gedule, nes Rimtūno numylėta vienuolė ir Vakarų sužadėtinė Laima bus paaukota po kertiniu tvirtovės akmeniu. Tai esanti tikroji dievų valia, kaip tai pranešė Nygaila, savo pranešimą patvirtindamas baisios priesaikos žodžiais. Laima, pakludama valdovui ir dievų valiai, be pasipriešinimo eina į mirtį. Ją aptraukia visi: su ja atsiviekina tėvas, valdovas ir Vakarai, kuris nutaria išvykti į tolimas šalis, negalėdamas likti kruvinos aukos šešėlyje. Atėjus laikui pradėti tvirtovės statybą, gedulinga vaidilučio eiseną su Laima viedury veda Nygaila. Dangus tems ta ir kyla audra. Pagaliau stumiamas pirmas akmuo į duobę, kurioje stovi Laima su savo dar želio gėlių puokšte rankose. Visi, siaubo pagauti, sulaiko kvėpavimą. Pasigirsta perkūno trenksmas ir džiaugsmingas minios triukšmas. Stebuklas! Akmuo, krisdamas į duobę, iš Laimos rankų išmušė gėles, jos visai nepaliesdamas. Tuo tarpu pedkūnas, pasiuntęs galingą žaidą, nutrenkė Nygailą. Tauragis, už rankos veddamas kiek išsigandusią Laimą, praneša valdovui ir visiems džiaugsmingą žinią. Sankliai suranda jau į kelionę išsiruosusį Vakarį. Paneriuose džiaugsmas, laimė ir viltis. Niekas neabejoja naujosios tvirtovės stiprumu, nes lietuviai įrodė nebija jokios aukos. Apdainuodami naujosios Vilniaus pilies garsą ir didybę, visi ruošiasi didelio džiaugsmo puotai ir dideliems darbams.

Veikėjai

Panerių Valdovas—Vytautas Ra-

dys; Rimtūnas (Valdovo patarėjas) — Bronius Maciukevičius; Laima (Rimtūno dukterė) — Audronė Simonaitytė - Gaiziūnienė; Vakarai (jaunuolis, vienuolė) — Rimas Strimaitis; Mama (jaunuolio motina) — Julija Šermukšnytė - Burgess; Nygaila (vyriausiasis Krivis) — Valentinas Liorentas; Tauragis (jaunas Krivis) — Karolis Avižienis.

Meno vadovai

Aloyzas Jurgutis — dirigentas; Liucija Buivydytė-Ambrozini — režisierė; Jaunuolis Pudzūnas — choreografas; Živilė Modestienė — akompaniatorė; Rasa Soliūnaitė — dirigento asistentė; Vanda Alekšienė — režisierės asistentė; Česlovas Rukuiža — scenos reikalų vadovas; Mėta Gabalienė — rūbų paruošimas.

Dainavos ansamblio valdyba
Pirmininkas — Vytautas Jasinevičius; vicepirmininkė — Rasa Soliūnaitė; sekretorė — Danutė Ilginytė; izdininkas — Vytautas Radys; finansų sekretorė — Mėta Gabalienė; narys — Jonas Paštukas.

Dainavos ansambliui tenka palinkėti didžiausios sėkmės.

Stasys Juškenas

PASIVYTI IR PRALENKTI

Sovietų Rusijos vadeivos vis dar tebeprasakoja, kaip jie vieną kartą tik amerikiečius pasivys ir pralenks.

"Pasivyti ir pralenkti galima", pastebėjo praktiškas rusas, "bet baiminuos, kad tuomet amerikiečiai pamatys mūsų sulopytus užpakalius!"

P. GENYS

TAI BUVO 1919 METAIS

(Tęsinys)

Mes turėjome tik po 15 sovinių, o mūsų sunkūs kulkosvaidis nuo sovinių dėžės (neturėjome trikojo) iššovė tik vieną sovinį. Mūsų soviniai greitai išsibagė. Turėjome traukis atgal į Saratovo kareivines, kurias ausiant ir pasiekėme. Mūsų kuopos, karininko Čapliko vadovaujamos, jau buvo pasitraukusios. Mat, 12 val. vokiečiai visai pasitraukė iš Alytaus, atidengdami geležinkelio tiltą per Nemuną, per kurį rusai užėjo mums į užpakalį. Vasario 12 d. pora vežimų vokiečių spartakinių (komunistų) nuvažiavo į Daugus pas rusus — bolševikus. Apie vokiečių pasitraukimą pranešė vienas mūsų kareivis, kurį karininkas Juozapavičius tyčia pasiuntė pas vokiečius tarnauti ir šnipinėti lietuvių naudai.

Kareivinėse radome tik karininką Švambarį, pulko ginklininką, kuris pranešė, kad lieka sautuvi. Karininkas Juozapavičius greitai surado pora vežimų (liepė išmesti netaip svarbų turinį). Nors buvome ir labai pavargę, bet pradėjome krauti šautuvus. Juozapavičius pirmasis rodė pavyzdį. Kareivių liko tik 15 vyrų. Mat, kareiviai buvo vietiniai ir nematant pasitraukė į namus. Į du vežimus visi šautuvai netilpo. Tuomet karininkas Juozapavičius ir karininkas Musteikis su tais vežimais nuvažiavo Alytaus link, o man liepė palaukti, kol jis atsiųs dar vieną vežimą.

Karininkas Musteikis greitai grįžo su pulko vado įsakymu nebelaikyti vežimo, bet vykti tilto link, nes bolševikai jau netoli tilto ir greitai jį užims. Nuo Saratovo kareivinių iki Alytaus

miesto buvo apie trys ketvirtadaliai kilometro.

Kiek pažygiavęs pamaciau, kad prie pat Alytaus stovi mūsų vežimai, o apie juos slankioja kažkokios pilkos žmogystos. Greitai išgirdau rusišką komandą "ugnis", ir tuoj pradėjo į mus šaudyti. Iš pradžių iš šautuvų, o paskui ir iš sunkiųjų kulkosvaidžių. Laimingai nesužeisti pasiekėme Nemuną ir ledu perėjė pat raukėme Balbieriškio link. Manau, kad karininkas Juozapavičius, įdomas prieš vežimus, galėjo nematyti bolševikų, priartėjusių prie tilto. Iš gatvelės nuo Saratovo kareivinių tilto nesimatė. Norėdamas prasiveržti ir buvo nukautas ant tilto.

Mums bėgant ledu mačiau, kad ir ties tiltu mūsų kareiviai bėgo ledu ir bolševikai juos šaudė. Kita dieną atvyko iš Suvalkų vokiečių šarvuotas traukinys ir padėtis buvo atstatyta. Tarp Alytaus ir Daugų pasilikę mūsų savanoriai gaudė bėgančius bolševikus.

NESUSIPRATIMAS SU LENKAIŠ BIRKINELIUOSE

1919 m. lietuviai turėjo su lenkais bendrą frontą prieš rusus ir bolševikus, bet skiriamoji linija tarp abiejų kariuomenių nebuvo pravesta ir jokių ryšių neturėjo. Tik mėgstantieji išsigerti galedavo lenkų karinėse krautuose nusipirkti degtinės. Pas mus "valstybinės" degtinės dar nebuvo.

Lenkų kaimynystėje veikė mūsų 1 pėstininkų pulkas. Mūsų brigados štabas buvo apsisėjęs Birkinėlių dvare. Jis buvo mažos sudėties. Mūsų 1 pėstininkų pulko štabas stovėjo kairiau. Birkinėlių dvare, daugiau ties pulko viduriu. Laikiniai pulko va-

do pareigas ėjo karininkas Čaplikas. Jis nakvodavo pas brigados vadą karininką Liatuką.

Vieną naktį į Birkinėlių dvarą atvyko lenkų batalionas ir apsinakvojo. Karininkas Čaplikas paskubomis apsirėngęs ir pagriebęs savo arką, atvyko į 1 pėstininkų pulko štabą ir paskelbė pulkui pavojaus. Buvo išaukti batalionų vadai ir baterijos vada karininkas Pečiulionis. Karininkas Čaplikas pranešė, kad mūsų brigados vadas areštuotas ir įsake man su pirmuoju batalionu pulti Birkinėlius iš vakarų pusės, o karininkui Dundului iš rytų pusės. Karininkui Pečiulionui įsakė pastatyti bateriją augšumoje prie pento ir šaudyti tiesiai taikant (iš atviros pjozicijos). Pirmuoju ugnį atidaryti turėjau aš, o pagal mane ir kiti.

Jau žygiuodamas pagalvojau, kad čia labai rimtas calykas. Gal kilti karas su lenkais. Bendrai šis puolimas man buvo neaiškus. Čia bendrai puolam bolševikus, čia vel vienas kitą. Pasiūniau raitininką, kad paprašytų pulko vadą raštišką įsakymą. Priartėjus prie dvoro gavau ir raštišką įsakymą.

Batalionas išsidėstė visai arti dvoro. Buvo matyti sode sustatyti ir gubas lenkų šautuvai. Patys lenkų kareiviai buvo sugulę. Pulti miegančius nesužiau. Dar kartą priminiau karininkui Čaplikui, kad prasidėjus susisaukdamui, nuo mūsų pačių ugnies gali žūti ir karininkas Liatukas.

Tuo pačiu metu pas lenkus pasieciau du gerai lenkiškai mokančius karininkus išsiaiškinti. Lenkai pranešė, kad jie mūsų brigados vado neareštavo. Jis yra laisvas ir gali eiti kur tik nori. O išaušus jie žygiuos tilto link pulti Daugpilį — Tuo laiku gavau pulko vado pranešimą, kad puolimas atšaukiamas. Iš tikrųjų praušus lenkai išsiriškavo ir išžygiavo Daugelio link. Dar tą patią dieną nesekmingai bolševikus puolė ir daug lenkų žuvo.

Kaip jie elgėsi su mūsų brigados štabu, atvykę į Birkinėlius, smulkiau nežinau. Po to tilto Daugpilio fronte santykiai su lenkais buvo įtempti. Daugpilio link siaurėjant frontui ir lenkamis skubant minėtą miestą užimti, jie buvo užlindę dešiniajame sparne į mūsų priešą.

(Iš Kario)
(Pabaiga)

— Hinsdale miestelyje automobilyje įrengta bomba užmušė sunkvežimį bendrovės savininką Michael Cagnoni, Manoma, kad tai esąs Mafijos darbas.

● Knygos — mano ginklas; jomis nukariau pasaulį.
(F. Volteras)

V. J. S. B. STUNDZIA

ŠAKMĖS APIE BERMUDOS TRIKAMPĮ

Grazias pasakas mėgsta vaikai, bet jų nevengia ir suaugusieji. Tik suaugusiems skiriamos pasakos dažnai būna mišrainės iš tikrų ir nebūtų atsitikimų, prasiimančių aplinkybių, kartais su pusiau moksliniu padazu. Taip atsirado sakmė apie Bermudos trikampį, dar vadinamą velnio trikampiu ir kitaip.

Pagal tą sakmę, Atlanto vandenyno vidurio rytinėje pusėje yra trikampis, kurio kampai atsiduria į Bermudą, Floridą ir Portoriką, ir toje vandenyno dalyje, neatskios aplinkybėse dingę apie 50 laivų, 20 lėktuvų su 1000 žmonių, lakūnų ir keleivių. Apsukrus rašytojai pasigavę tą sakmę išleido eilę knygų, kurių milijonai lengvatiškiams buvo greitai išparduoti.

Vienas tokių rašytojų C. Berlitz net dvi knygas išleido: "Bermudos trikampis" ir antra "Bermudos trikampis". Tose knygose jis aprašo eilę įvykių, kurie pasitaiko ir kituose pasaulio vandenynuose, bet to neminėdamas. Įvairiems atsitikimams Bermudos trikampyje jis pridėjo savo aiškinimus ir nutylėjo tikras aplinkybes ir faktus. Atrodo, kad jis paskatino knygą rašyti žuvinimas 1945 m. gruodžio m. 5 d. penkių JAV bombonešių su 14 vyrų įgula. Minėtą dieną iš Fort Lauderdale išskrido eiliniam mokomajam skrydžiui penki Avenger klasės bombonešiai. Diena buvo giedri ir viskas gerai ėjosi. Anot C. Berlitz, 15 minučių prieš nusileidžiant vandenvajantis bombonešių junginiui ltn. C. Taylor per radiją pranešė: "Atrodo jog esame nuklydę nuo kurso... nematome pakrančių... nežinome kur yra vakarai... viskas netaip, keista... net vandenynas kitoks, negu turėtų būti... atrodo kad mes..." Pranešimas staiga nutrūko ir 16:25 val. užstojo tyla. Išskridęs su 13 vyrų įgula gelbėjimo lėktuvas ingi dingo. Jungtinė laivyno-aviacijos paieška jokių pėdsakų neuztkiko.

Taip rašo C. Berlitz, bet beveik viskas yra netiesa. Taip, lėktuvas dingio, bet ne 16:25 val., o skrido atgal po 19 val. jau su žemėmis, be to grįžtant nebuvo ramu bet jau audringas oras ir įsiūbavusi jūra. Tie, kurie palaikė radijo ryšį su bombonešiais, apie C. Berlitz paduotą radijo pranešimą nieko nežinojo. Laivyno tyrimai nustatė, kad ltn. C. Taylor klaidingai apskaitavo lėktuvų radimosi vietą, sumaišė į pietus nuo Floridos esančias saleles su panašia salelių grandine Bahamos ir dėl to klaidingai nustatė kursą. Audringame ore, einant ne tuo kursu, lėktuvai pritrūko benzino ir buvo priversti nusileisti į audringą jūrą. Gelbėjimo lėktuvas iš tikrųjų buvo skraidantis benzino tankas ir matomai kokia klaidingai sukėlė sprogimą, ką

pastebėjo netoli plaukiančio laivo igulos vyrai.

C. Berlitz prie tariamo C. Taylor pranešimo dar pridėjo: "... neieskokite manęs, jie atrodo lyg iš erdvės..." Tik viena dalis pranešimo yra teisinga, nes buvo taip perduoda: "... neieskokite manęs, nes dabar žinau kur esu — esu 2300 pėdų aukštyje".

Kita pasaka yra apie milijonierių H. Conover, kuris plaukdamas su jachta iš Key West į Miami dingio be žinios, irgi buvo priskirti prie Bermudos trikampio įvykių. JAV Pakrančių Apsaugos žiniomis jachtą užklupo netikėta vidurio žiemos uragano stiprumo audra. Pučiant stipriam šiaurės, ar šiaurės vakarų vėjui priešais Golfo srovę, ten jūra pasiūsiusia ir sportiniam laivams nėra lengva išsilaikyti.

Dar viena įdomi sakmė iš C. Berlitz knygų. Karo metu buvo padarytas bandymas vieną JAV laivą-naikintoją apvynioti elektros laidais ir paleidus srovę pašalinti magnetizmą. Toks laivas turėjo be pavojaus praplaukti per magnetinių minų lauką. C. Berlitz nugirdęs apie bandymą parašė, kad laivas pasidarė nematomas ir net daug to laivo jūreivių išlipę į krantą vaikščiojo nematomi.

Gerai nepamenu koks autorius aprašė apie dingusią puikią Bermudos trikampyje jachtą priklausančią vienam iš buvimo žurnalų (bene Yachting?). Pasirodė, kad ta jachta ramiai stovėjo prisiliejusi prie tiltelio ir tas leidėjas tuo metu nebuvo išplaukęs.

Sensacingų knygų autoriai apie jachtų, laivų ir lėktuvų dingimą aiškina, kad žmonės buvo pagrobti erdvėlaivių iš kitų pasaulių, užpulti paslaptingų jūros baidyklų, paveikti mirties spinduliais iš paskendusio Atlantidos žemyno, įtraukti į didžiulius vandens sikurius.

Vienas asmuo L. Kusche, kuris ilgai tyrė "pasakose" aprašytus įvykius nustatė, kad daug paminėtų laivų tariamai prapoliusių Bermudos trikampyje, iš viso nebuvo. Kiti nutikimai vyko už tūkstanties mylių nuo trikampio arba laivai bei lėktuvai prapoliė laike didelių audrų. Daug kas įvyko nakties metu, todėl gelbėtojai, jei leido sąlygos, tik ant rytojaus galėjo pradėti ieškoti, o jūra jau buvo spėjusi išskirstyti liekanas. Pasitaiko, kad didelės jachtos, greitaisiu motorlaivius pagrobia šių laikų piratai — narkotikų tiekėjai.

Net ir mokslininkai turėjo įsikšti ir paneigti nepagrįstas pasakas. Nemažai okeanografų laivų, net ir iš Tarybų Rusijos, tyrė tą vandenyno dalį. Žinoma, jie neieskiojo jūros siaubūnų, Atlantidos, skraidančių neapklaidingai sukėlė sprogimą, ką

LIETUVA

Tu — mažutė, tu telpi visa
Į Čiurlionio karalių delnus...
Tu — riekėlė duonos kasdieninės
Ant pasaulio vaišių pilno stalo...

Tu ant gaublio — mažas lopinėlis.
Žalgirio šarvų plieninis žvynas.
Pirčiupio liepsnos ir kraujo ženklas
Ežerų dangaus tyriausias lašas.

Žalias rytas ant pilkų arimų,
Spindulių lietus aikštės erdvej.
Tu — ant gaublio — padūmavęs gintaras
Su pusės kvapu ir kraujo atšvaitu...

Tiktai mūsų meilė — tu didžiulė.
Mūsų delnuose — tu nesudeginama.
Mūsų ilgesy — brangiausia pasaka.
Mūsų akyse tu — saulės kraštas.

Janina Degutytė
(Iš rinkinio "Šiaurės vasaros")

Camp-Out Cuisine -- One Dish Makes It Easy

For cool kitchen cookery, or campsite convenience, there's no need to defrost frozen Cod, Ocean Perch, Pollock or Flounder/Sole filets... and often you can have an entree or a whole meal on the table in 15 or 20 minutes.

Ingenious "Pot-A-Stew" for instance, simmers frozen fish filets and a variety of summer vegetables in canned chicken broth. Not really a recipe, it's a whole different way to prepare frozen fish.

With North Atlantic filets available year round and the bounty of each season — and that of the American supermarket — the variations on this simple dish are almost infinite.

Even easier to prepare is a one pound package of fish broiled from frozen to ready-to-serve in only 15 to 17 minutes. Place the low fat, high protein filets about 7 inches below the broiler and baste often with lemon butter... no need to turn. Slice crosswise into four servings and count about 100 calories for each. Usually one pound of fish will serve four, but when it's barbecue time — better count on one-half pound per person.

Indoors or out, you'll find preparation fast and easy and the choice of cooking methods wide.

Campfire "Pot-A-Stew"
1 can (46 oz.) chicken broth
3 cans (10-3/4 oz.) cream of shrimp soup
2 lb. frozen North Atlantic Cod, Pollock, Perch or Sole filets
1 onion sliced
1 teaspoon salt
1 teaspoon savory
4 ears corn cut in thirds or 1 can (12 oz.) corn
1 can (15 oz.) baby carrots
1 can (1 lb.) tomato wedges or 2 fresh tomatoes cut in wedges
2 large green peppers cut in 1" pieces

Combine chicken broth and cream of shrimp soup in 5 qt. Dutch Oven or large camp cook-kettle. Bring to boil, then reduce heat and add frozen fish, sliced onion, salt and savory. Cook, covered, over low heat until fish defrosts (approx. 4-6 minutes). Separate filets with a fork and break into large pieces. Add remaining vegetables, cover and cook another 6 to 8 minutes or until corn is tender. To serve, remove vegetables from broth with slotted spoon and ladle broth into individual cups. Or serve fish, vegetables and soup together in large soup bowls. Makes 8 servings.

M. SILEIKIS

SUVEJAS

Ziauriųjų Birželio vėžimų minėjimas St. Catharines mieste

St. Catharines lietuvių kolonija nėra gausi, bet pagal gali- mybę stengiasi paminėti ne tik tautines šventes, bet ir gedulo, tai yra 1941 m. Birželio žiauriuosius trėmimus į Sibirį. Šiais metais, tą žiauriąją sukaktį, su-ėjus 40 metų nuo Sovietų įvykdytų masinių lietuvių, latvių ir estų į Sibirį trėmimų, pabaltiečiai kartu paminėjo. Kad būtų reikšmingesnis minėjimas, pabaltiečiai pasikvietė ir kitas So- vietų pavergtas tautas: vengrus, čekoslovakus, lenkus ir ukrainiečius. Jų dalyvavimas pabaltiečių žiauriųjų trėmimų 40 me- tų minėjime buvo reikšmingas, nes, dalyvaujant gausesnėms et- ninėms grupėms, į tai daugiau atkreipia dėmesio ir šio krašto vyriausybės vadovai.

Šįmet, Birželio žiauriųjų trė- mimų 40 metų sukaktį nuo So- vietų vykdytų trėmimų pabaltiečių į Sibirį, St. Catharines paminėjome birželio 13d., pra- dėdami minėjimą prie miesto ro- tūsės 11 val. ryto. Minėjime da- lyvavo miesto ėmistras Roy Adams, federalinės valdžios par- lamentarai: Joe Reid iš St. Ca- tharines ir Girve Fretz iš Wel- lando, provincijos valdžios pa- rlamentaras Jim Bradley ir So- vietų Pavergtųjų tautų organiza- cijos pirmininkas Nicolas Mezes (Pavergtųjų tautų organizacijai priklauso ir lietuviai. Šioje or- ganizacijoje lietuvius atstovauja išn. S. Šetkus, kuris šįmet yra įrinktas į valdybą ir eina sek- retoriaus pareigas).

Visos tautybės dalyvavo šiame minėjime su tautinėmis vėliavo- mis. Lietuviai dalyvavo su trim- ta tautine, Kanados ir Povilo Lukšio šaulių kuopos vėliavo- mis. Pabaltiečiai ir ukrainiečiai visus viršijo savo plakatais.

Šiam minėjimui vadovavo P. Vasarins, latvis. Minėjimas pra- dėtas malda, kurią sukalbėjo vienuolyno viršininkas Juvenalis Liauba, OFM. Malda buvo pri- laikinta minėjimo paskirčiai.

P. Vasarins, sakdamas įva- dinę kalbą, paaikšino Kanados valdžios atstovams, kodėl mes čia susirinkome. Jis priminė, kad 1941 m. birželio mėnesį So- vietai įvykdė masinius trėmimus pabaltiečių tautos, nurodyda- mas skaičius ir NKVD brutalu- mą arešto metu. Taip pat pri- minė, kad Sovietams okupavus antrą kartą Estiją, Latviją ir Lietuvą, pakartotinai išvežė į Sibirį vergo darbams 800,000 pabaltiečių.

Miesto burmistras ir Kanados

valdžios atstovai, išgirdę apie Sovietų vykdomą genocidą oku- puotose pabaltiečių valstybėse, savo kalbose pareiškė užuojautą ir prižadėjo, kur tik bus proga, kelti diplomatinuose suvažiavi- muose ir konferencijose Sovietų žiaurumus su okupuotų kraštų žmonėmis. Kanados valdžios at- stovams kalbant, miesto rotūs- je buvo iškeltos Estijos, Latvi- jos ir Lietuvos tautinės vėliavos. Be Kanados valdžios atstovų kal- bų, trumpas kalbas pasakė ir ukrainiečių, lenkų, čekoslovakų, vengrų, estų, latvių ir lietuvių atstovai.

Nicolas Mezes (vengras) šiais metais yra Sovietų Pavergtųjų Tautų organizacijos, esančios Niagaros pusiasalyje, pirminin- kas, todėl jis ir kalbėjo šios or- ganizacijos vardu.

Nesant garsiakalbio, kai kurie tautinių grupių atstovai į tai ne- atkreipė dėmesio ir kalbėjo žo- mu tonu. Toliau esantieji nega- lėjo viską girdėti. Lietuvių atsto- vas inž. St. Šetkus į tai atkreipė dėmesį ir savo kalbą garsiai pa- sakė, susilaukdamas iš dalyvių stiprių plojimų. O federalinės valdžios parlamentaras Joe Reid ir kiti asmeniškai sveikino.

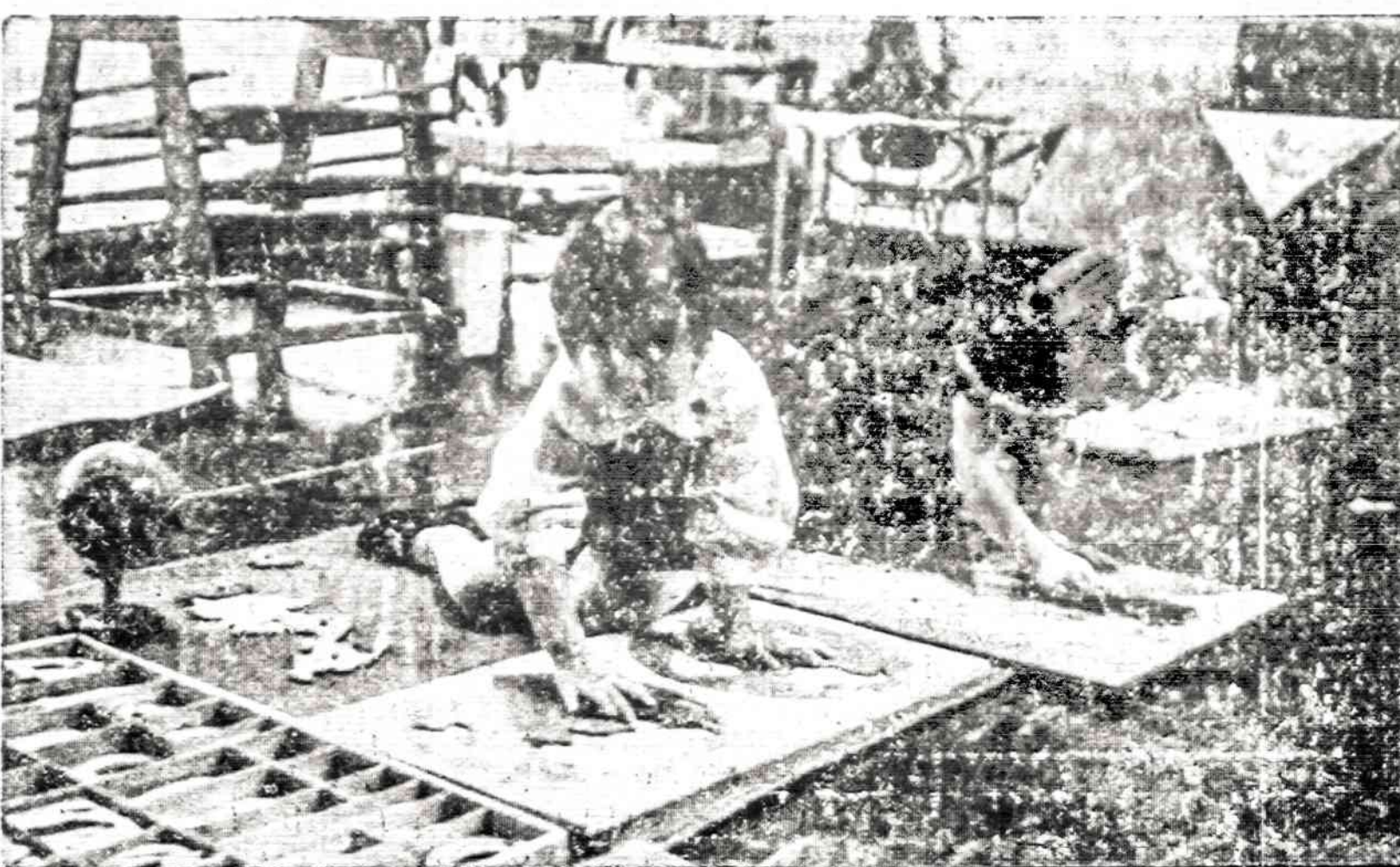
Laikai, kurie buvo prieš 15 metų Kanadoje, dabar jau pasi- keitę pabėgėlių iš Sovietų "ro- jaus" naudai. Mes galime nevar- žonai ruošti demonstracijas prieš okupantą — Sovietus ir į- mūšus demonstracijas bei minė- jimus dažnai atsilanko valdžios atstovai ir pasako reikšmingas kalbas Sovietų pavergtiesiems. Taip pat ir spauda yra palankes- nė, ypatingai St. Catharines dienraštis The St. Catharines Standard, talpintis stipriai kri- tikuojančius rašinius prieš So- vietų skelbiamą "rojų".

Birželio žiauriųjų trėmimų viešas minėjimas buvo baigtas Kanados himnu.

J. Šarapnickas

Atsiųsta paminėti

CHRISTIAN ANTI-COM- MUNISM CRUSADE biuletenis, leidžia minima organizacija, re- daguoja dr. Fred Schwartz, bu- vęs gydytojas Australijoje 8 psl. prieškomunistinis biuletenis išei- na kas dvi savaitės, gaunamas veltui, pranešus savo adresą Dr. F. Schwartz yra parašęs keletą studijų prieš komunizmą. Adre- sas: CACC, P. O. Box 890, 227 E. Sixth St., Long Beach, CA 90801.

Pradėjome naujus mokslo metus.

ŽVILGSNIS Į PRAEITĮ

(Pogrindžio "Aušra" 26 numeryje rašo apie Z. Ivinskio istoriją)

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija Romoje netaip se- niai išleido Z. Ivinskio rinktinių raštų pirmąjį tomą, kur išspaus- dinta Lietuvos istorija iki Vy- tauo Didžiojo mirties. (Zenonas Ivinskis, Rinktiniai raštai, I t. Lietuvos istorija iki Vytauto Di- džiojo mirties. Roma. Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija, 1978).

Tai moksliniai principo's pa- rengtas 412 puslapių istorinis darbas, apie kurį reikėtų para- šyti ne kelis ar keliolika prabė- gonis suregztų sakinių, bet iš- samią, įvairišką recenziją.

Z. Ivinskis, miręs 1974 m. gru- džio 24 d., nesėdintis ir užsi- sibrėžto didelio užmojo — iš- trijų jo numatytų Lietuvos is- torijos tomų tik šis pirmasis te- siekia Vytauto Didžiojo laikus, nors buvo galvota parašyti iki 1492 m. Liko nebaigtas taip pat įvadas, rašytas 1970 m. Vėka- las laukia atidaus ir objektyvaus įvertinimo: ką jis naujo, idė- maus ir reikalingo savo kruopš- čia ilgamete studija davė taip įvairiai ir skirtingai komentuo- jamai Lietuvos praeičiai, be J. Basanavičiaus, S. Daukanto, A. Šapokos, J. Stakausko, J. Toto- račio, M. Juo, J. Jurginio, V. Merkio, S. Šalkauskio, J. Och- manskio, Sruogienės ir kitų sa- vų bei užsieniečių istorikų dar- bų.

Ši knyga ypač reikalinga gal- ne tiek Vakarų pasaulyje, kiek nūdienėje Lietuvoje, kur istori- jos faktai, mūsų brangios ir ger- biamos asmenybės, pati tautos praeities koncepcija iškraipoma,

sociologizuojama, taip tenden- cingai dėl galingų užkariautojų poveikio pateikiama.

Gera, kad mūsų tautiečiai su- pranta, jog "savos praeities gar- binimas, jos idealizavimas yra daug patarnavęs... tautiniam susipratimui kelti ir jam stiprin- ti. Taip pat ir lietuviams prisi- kelti ir savam atskiram tauti- niam pašaukimui įsisąmoninti daug yra padėjęs veido nukrei- pimas į savą praeitį". Ne be reikalo ir Lietuvos himne yra žodžiai: "Is praeities tavo sūnūs te stiprybę semia".

Minint Vytauto Didžiojo 550 metų sukaktį Trakų bažnyčioje, pamokslininkas pasakė, kad vaikus reikia mokyti istorijos, kad tėvai, jei jie vadina save lietuviais, kasdien ranka turin- rašyti Lietuvos istorijos bent puslapį, kad žinotų, kas mes es- me, kokia garbinga ir didi mūsų buvo praeitis. Šventi žodžiai, kur ne kur mažmėle trikdė de- mesį. Nepaisant to, nuoširdžiai dėkojame visiems, kas tik pasi- rūpino šios knygos leidimu. Lau- kiame jos ir į ją panašių Lietu- voje, kad nereiktų kasdien ran- ka perasinti vaikams tikrosios tiesos apie savo tautos praeitį.

AVINAI IR BULVĖS

Charlie Chaplin su draugu restorane užsisako pietus.

Prašau man du avienos kotletus su keptom bulvėm. Padavėjas užsirašydamas už- sakymą panosėje murma:

— Du avinai, bvi bulvės.

Tai nugirdęs Chaplinas pra- šo:

— Gal tamsta būsi toks ma- lonus — mažiau avinų, o dau- giau bulvių.

— Ar komunizmo santvarko- je irgi bus visuomenės turto va- gysčių?

— Ne, nes dar pakeliui į ko- munizmą viskas bus išvogta.

K. M. JUOZAS ŠARČNAS

ANTRĄJĮ PASAULINĮ KARĄ PRANCŪ- ZIJĄ PRALAIMĖJO 1936 METAIS

Liūdną likimo ištikti, mes, ypač Lietuvos kariuomenės bu- vę kariai, skaitydami kiekvieną spaudoje pasirodantį istorinės vertės žinėlę, vis ieškome prie- žasties, kodėl Prancūzija, kuria mes skaitėme galinga valstybė, kur nemažas skaičius ir mūsų karininkų baigė karo akademiją, taip greitai pralaimėjo prieš Vo- kietiją. Visais istoriniais doku- mentais pasiremiant, jau galima tvirtinti, kad gen. Gamelenas, buvęs vyriausias Prancūzijos ka- riuomenės vadas, karą pralaimė- jo jau 1936 metais.

Gen. Gamelenas buvo filoso- vo Henri Bergsono (Lenkijos žy- do) filosofijos šalininkas, gerbė- jas, dėl ko jo karinė ir politinė kūryba sumenkėjo. Būdamas ne ambicingas žmogus, skeptikas, karininko netekęs karys, nega- lėjo išnešti toli siekiančių ir ri- zikingų sprendimų. Atsakomy- bę mėgo uždėti ant politikų pe- čių. Buvo vienas iš kariuomenės vadų tarpo, kuris tenkinosi ir tik- pildė politikų pageidavimus. Ne- turėjo pareigos įsąmonos ir grie- to pasipriešinimo net tokioms politikų direktivoms, kurių pil- dymas — jo paties ištikimumo — net kenkė valstybės saugumui. Su ramia širdimi sutiko karines vadovybės pavesti civiliniam, kurie parinko net laiką pradėti karą. Veltui gen. Gamelenas dėl jam po karo primestų apkaltinimų, savo trijų tomų apologijoje, stengėsi pasiteisinti augščiau vis- ko išskeldamas civilinę vyriausy- bę.

Aiškliai yra konstatuojama, kad Prancūzija pralaimėjo karą 1936 m. kovo mėn. 7 d., bet ne 1938 m. rugsėjo mėn. 30 d. Muenchene. Nuo 1935 — 1939 m. Prancūzijos ambasadorium Varšuvoje buvo p. Noel, kuris duoda pakankamai aiškius įrody- mus, kad nurodytų metų kovo mėn. 7 d. pas jį buvo atvykęs Lenkijos užs. reikalų ministeris Beckas, kuris savo vyriausybės vardu, Prancūzijos draugingos valstybės atstovui pareiškė: Jei, sulaužydama sutartį, Vokietija bandys įvesti kariuomenę į de- militarizuotą Pareinio kraštą ir tą faktą Prancūzija paskaitys už casus belli, tai Lenkija, kaip Prancūzijos sąjungininkė, pagal

susitarimą, tuojau ją parems ginklu.

Gen. Gamelenas patvirtino, kad Prancūzija, o tuo labiau su Lenkijos pagalba, menkas vokie- čių kariuomenės dalis galėjo la- bai greit priversti pasitraukti, gal net ir be visiško kraujo pra- liejimo. Kaip šiandien jau žino- me, Hitleris spekulio Prancū- zijos nuolaidomis. Jis buvo pasi- ruošęs duoti įsakymą grįžti at- gal, jei Prancūzija būtų griebusi ginklą. Tuo laiku kaip tik artė- jo rinkimai į Prancūzijos parla- mentą. (Mes dabar jau esame ištikimieji, kad demokratinišė ša- lyse prieš rinkimus visi net ir svarbieji reikalai, atidedami į šalį). Anglija bet kokia kaina stengėsi išlaikyti taiką. Gi gen. Gamelenas tvirtino, kad jis bū- tų perėngęs savo kompetenci- jos ribas, jei savo nuomonę bū- tų priėmęs politikams.

Prieš 1914 m. Belgija buvusi neutrali, po katastrofos, Versa- lio sutartimi, pasidarė nebeneu- trali. Ji susitarė su Prancūzija ir Anglija veikti bendrai prieš vokiečių bandymus revanšotis. Savo politinę veiklą sustiprina ir karinėmis sutartimis. Maty- dama, kad Prancūzija ir Angli- ja kaskart daro nuolaidas Vokie- tijai, su jų sutikimu atsispalai- duoja nuo visų įsipareigojimų, nes jos vyriausybė pradėjo abe- joti Prancūzijos ir Anglijos apse- imento politika, manydama, jog sprendžiamuoju momentu, kad su laikus Vokietijos ekspansiją padarys jai dar didesni nuolai- dų.

Hitlerio diplomatai ištikimieji belgus, kad jiems ir plaukas nuo galvos nenukristų, jei jie atsisakytų visų susitarimų ir iš- pareigojimų Prancūzijai ir An- glijai. Vokiečiai ištikimieji belgus, kad, jeigu ir įvyktų karas, jie nepakartotų žygio per Belgiją į Paryžių, ir, kad ateityje ger- bėtų Belgijos neutralumą. Tuo re- miantis, belgai, kaip prancūzai ir anglai, pacifistiniai nusiteikę, pasiskelbė grynai neutralia vals- tybe.

(Iš Kario)

(Bus daugiau)

• Kas to nežino, kad nedė- lioj šventa!

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• LITERATūra, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstanti, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos poveikslais. 365 pusl., kainuoja tik \$3.

• DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tau- tinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Idomi skaitytis ir neduonojan- tiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkės apraš- tas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslu to laikotarpio buities lite- ratūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

• LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamajausko idomiai parašyta studija apie Rytprisius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprisių žemėlapis. Kaina \$6.

• KĄ LAUMĖS LEME, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsi- minimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pir- maisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

• JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesupras- tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinsko knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir po- ziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

• SATYRINĖS NOVELĖS, M. Zoschenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 psl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2. Knygos gaunamos Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerių paštomato maldoma.

3 — Naujienos, Chicago, Ill., Saturday-Monday, June 27-29, 1981

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENE

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RUPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL- DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

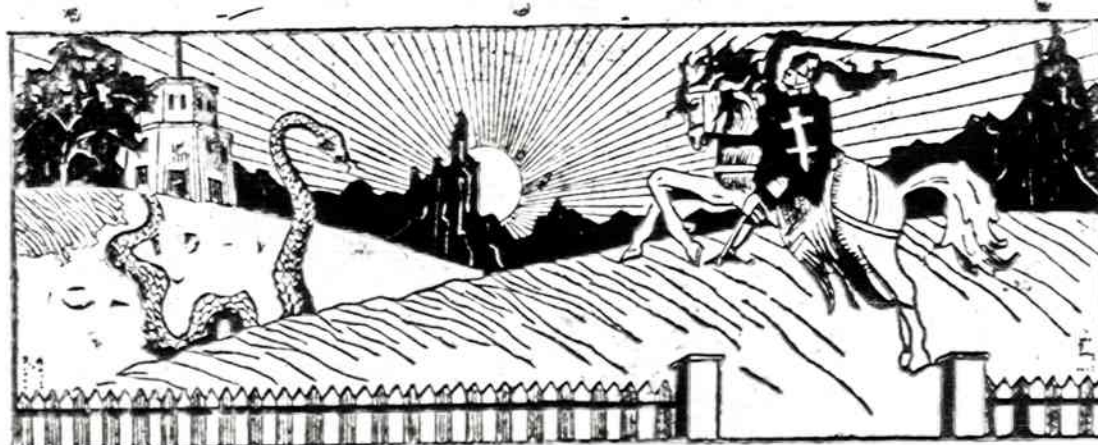
Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

Inž. LIUDAS MIKŠYS,
50 metų studijavęs, kaip

IŠ PRAEITIES ŪKANŲ
ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir parėmė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paštas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6108

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980 Subscription Rates:	
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$48.00 per year.	
25 cents per copy	
Nuo sausio pirmos dienos Dienraščio kainos:	
Chicago ir priemiestiuose:	
metams \$45.00	
pusei metų \$24.00	
trims mėnesiams \$12.00	
viename mėnesiui \$5.00	
Kitoje JAV vietoje:	
metams \$40.00	
As of January 1, 1980	
Subscription Rates:	
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$48.00 per year.	
25 cents per copy	
Nuo sausio pirmos dienos Dienraščio kainos:	
Chicago ir priemiestiuose:	
metams \$45.00	
pusei metų \$24.00	
trims mėnesiams \$12.00	
viename mėnesiui \$5.00	
Kitoje JAV vietoje:	
metams \$40.00	

Jonas Šoliūnas "verčia" krokodilo ašaromis...

Jau kuris laikas, kai Drauge įsitaisė rašyti vedamuosius Jonas Šoliūnas. Na, ir rašo... Kol jis rašė ir nelietė mūsų demokratinų partijų bei grupių, ir kol jis nelietė mūsų laisvinimo veiksmų, nebuvo degančio reikalo reaguoti. Bet kada jis ėmė pulti ir niekinti ne tik politines partijas, jų veikėjus, bet ir vadavimą veiksmus, tai tylėti negalima. Žinoma, gal ne tiek jo kaltė, kad jis tesugeba sulipdyti tokius "dygliškus—spygliškus" vedamuosius, bet daugiau yra kaltė atsakingų Draugo vadovų, kurie leidžia šiam rašėjui juos atspausdinti ir tuo nusiusinti dienraštį.

Kad šie mano žodžiai nebūtų tušti, paminėsiu tik vieną Jono Šoliūno atspausdintą Drauge birželio mėn. 3 d. vedamąjį, kurį jis pavadino "Krokodilo ašaros". Rašo, kad krokodilas verčia, kai negali praryti savo aukos... Jonas Šoliūnas tokias ašaras pritaiko mūsų politinių veiksmų ašaroms, kai jie pavirsta krokodilais politinėje veikloje ir kai jie užspringsta savo nerealiais ir nekrečiais darbais. Tada seka, anot jo, liūdnos pasekmės, politinės grupės ima pulti viena kita, o tautos vadai nesutaria dėl titulų pasidalinimo, organizacijos paseka kvietimo keliu.

Perskaicius šį jo svaiojimą, atrodo, kad jis pats yra tas užspringęs krokodilas, liejantis ašaras, nes apžiojo per daug didelį "kąsnį". O tas jo apžiotasai "kąsnis" yra politinės grupės, tautos vadai, jų titulai ir organizacijos. Mūsų nestebina, kad krokodilai ištinka tokia nelaimė, nes jis neprotingas padaras, vadovaujasi aklu alkio sukeltu instinktu. Bet reikia labai nustebti, kodėl Jonas Šoliūnas, nebūdamas krokodilu, apžioja tokį didelį kąsnį ir praviškta krokodilo ašaromis...

Jo išmanymu, krokodilo nelaimė ištinka ir mūsų politinius veikėjus, nes jie politinėje veikloje pasiisauna atlikti didelės valstybės funkcijas, tuo būdu nukrypsta į organizacinį formalizmą ir beprasmiškai kartoja išmoktą pamoką. Jau šio vieno jo svaiojimo pakanka suprasti, kad jis kažkur klaidžioja, nesuvokdamas, ką jis rašo.

Pagaliau, kas gi toji išmokta pamoka, jis nepaaiškina. Kas tos VLIKO ir ALTO kartojamos senosios formulės, kurios neleidžia atsinaujinti?

Jų tik nekartoja LBendruomenė. Mat, ji, pagal jo svaiojimą, nėra tas krokodilas, todėl neryja tokios aukos, kurios ji negali praryti. Ji tik viena, anot jo, suprantą laiko tėkmės svarbą, ji nekartoja išmoktos pamokos ir savo vadovus nuolat atnauja. Štai, kokia jo simboliška "filosofija", kuria jis mulkina Draugo skaitytojus. Bet jam to dar nepakanka, jis įsidrąsinęs skelbia, jog VLIKas ir ALTas paskendo konservatizmo bangose. Ir tai dėl to, kad krikščioniškos minties atstovai tose organizacijose iškreipė tikros amžinybės mintį. Ši, sakyčiau, tokį pliauškalą jis paremia dr. J. Girmiaus mintimis, kurios nieko bendro neturi su VLIKO ir ALTO politine veikla. Tiesa, kad minėtas dr. J. Girmius rašo apie amžinybę, bet sunku būtų įtikėti, kad jis ją taikytų VLIKui ir ALTui. Bet J. Šoliūnas svaioja dar daugiau. Jis rašo, jog kadangi VLIKui ir ALTui šiandien vadovauja krikščioniškos minties žmonės, todėl jie, kaip krikščionys, neša atsakomybę už organizacijų veiklą.

Na, sakykite, ar gali kas kitas dar didesnę nesamąnę Drauge skelbti, kaip Jonas Šoliūnas? Išeitų, kad VLIKas ir ALTas turi dvigubą atsakomybę — ne tik už laisvinimo veiklą, bet ir už organizacijų veiklą. Ar šis jo juokas nėra pasiskolintas iš "Dyglių—Spyglių"?

Jį pykina ir tai, kad jau eilė metų, kai ALTO vadovai savo veiklą grindžia seniai išmokta kažkokia, jam viename, matyt, žinoma formule ir jai vadovauja beveik tie patys žmonės. Jis nepatenkintas ir tuo, kad veiklos pagrindai yra tik minėjimai, kongresai, rezoliucijos ir nutarimai. Bet jis nepasako, kuo daugiau toji veikla turėtų pasireikšti. Nejaugi neatsiras kuris nors Draugo skaitytojas, kuris jam pasakytų gana tau lieti krokodilo ašaras, nes tokios aimanos, sumaišytos su minėto gyvio ašaromis, yra tik grynas plepalas.

Joną Šoliūną erzina ir tai, kad neatsakingi asmenys talkina buvusiems socialistų dienraščiu. Kas tie neatsakingi asmenys, ir kas tas buvęs socialistų laikraštis, jis nepasako. Man rodos, kad šiuo metu labiausiai turėtų susirūpinti Draugas, kad jame rašytų vedamuosius atsakingi rašėjai, nes tokie rašėjai kaip Jonas Šoliūnas laikraštį stumtė stumia į labai apgailestingą nuosmukį ir verčia skaitytoją jo neimti į rankas.

Jonas Šoliūnas savo vedamajame reiškia apgailestavimą dėl dypukinės kartos. Jis smerkia dypukinės kartos žmones, nes jie nedypukinės kartos žmonės ALTe pavertė kėdžių sustatinėtojus ir salių valytojus. Jo išmone, tai yra cinizmas ir pasijuokimas iš ALTO vadovų. Ir kam dar gali būti neaišku, kad tai, ką jis čia pareiškė, yra grynas pliauškalas. Kada ir kas nustūmė senąją kartą nuo ALTO? Jis šią kaltę meta krikščioniškos srovės žmonėms. Tokia nesamąnę tegali skelbti tik Jonas Šoliūnas.

Ir jis gieda tą pačią giesmelę, kurią jau seniai VLIKO bei ALTO griovėjai gieda, kad paseno partijos ir atstovaujantieji žmonės. Bet kas gi nežino, kad žmonės sensta? Bet tai nėra iškla, kad paseno atstovaujantieji. Juk tie, kurie ištėgė VLIKą ar ALTą, ar pagaliau Liet. Bendruomenę, jau seniai paseno ir mirė, bet ar jų vietoje neatėjo jaunesni? Manau, kad ir dabartinius, kai jie nu sens, pavaduos kiti, jaunesni. Juk šiandien VLIKe ir ALTe nėra tik senų grupė. Argi VLIKO pirmimininkas šiandien yra nusėjęs? Man rodos, ne tiek reikia rūpintis senesnio amžiaus žmonėmis, kurie vadovauja, kiek to-

DR. BALIO PALIOKO ŽODIS APIE BIRŽELIO ĮVYKIUS

(Prof. dr. Balio Palioko žodis, tartas 1981 m. birželio 14 d. Cicerioje ir birželio 19 d. Čikagoje)

(Tęsinys)

Dr. Balys Palickas

Apie 12 val. nakties bolševikai pradėjo pulti iš Daugų. Jų įėjose: vienas batalionas iš 4 pėsčiųsų kuopų ir vienos sunkiųjų kulkosvaidžių kuopos. Puolančių mūsų užtvėrą švobiškių kaime, buvo nukautas sargybė ir anksčiau savanoris Žekas. Tai pirmoji 1 pėsčiųsų pulko kautynių auka.

Po kautynių užtvėrą pasitraukė Alytaus link. Man į Viciūnus pranešė kareivis, atjojęs ūkininko arkliu. Išakiau atitraukti savanorius iš Daumantonių kaimo, kad galėtų bendrai su kitais veikti. Užtvėrą dar negrįžus, atvyko pas mus karininkas Juozapavičius su karininkais Ignu Musteikiu ir Povilaičiu. Prie sa-

kais rašėjais, kurių galvoje pučia kažkokie vėjai, kurie nebesusivokia, ką jie rašo. Jie yra pavojingi ne tik laikraščiu, bet ir to laikraščio skaitytojams.

Jonui Šoliūnui nepatinka, kad VLIKO veikėjai vis tie patys. Gaila, kad tie VLIKO veikėjai nežino, kad Drauge yra toks Jonas Šoliūnas; jie galėtų jį pakviesti, tai tikrai būtų VLIKO veikėjų "atnaujinimas", kuris stebintų mūsų išsivijimą savo naivumu taip, kaip jis dabar stebina Draugo skaitytojus savo naiviais vedamaisiais.

Jis priekaištauja politiniams veiksmams, kad jie neparašė politinei veiklai jaunimo. Kodėl toks priekaištas tik politiniams veiksmams? Ar iš viso nereikia visiems susirūpinti mūsų jaunimu, nes tik maža dalė jaunimo yra įsijungusi į lietuvišką kultūrinę veiklą? Kodėl Jonas Šoliūnas nesirūpina, kad tokia jau didelė dalis jaunimo kuria mišrias šeimas, maišo ne tik tautybę, religiją, bet ir rasę? Juk Jonas Šoliūnas tai puikiai žino. Ar iš tokių sumaišytų šeimų mūsų politiniai bei kultūriniai veiksniai susilauks patriotinio prieauglio?

Tat, paskaičius šį ir kitus jo vedamuosius, tenka nustebti, kad Drauge randa vietos tokių vedamųjų rašėjai. Man rodos, kad būtų daug įdomingiau, kad tokie rašėjai būtų tik "Spyglių—Dyglių" bendradarbiai.

A. Svilonis

valdžia leido neoficialiuose laikraščiuose ir knygose apgailestauti, kad dėl "socialistinio legalumo" pažeidimų iš Lietuvos ir kitų valstybių buvo deportuoti labai daug valdžiai nepasitenusių žmonių. Tačiau Maskva niekad neatšaukė deportacijų įsakymų, tuo parodydama, kad visą tą žiaurią akciją tebelaiiko pagal sovietinius įstatymus teisėta.

Kiek žmonių buvo išvežta, tik ką išėjo iš spaudos "Išvežtųjų Lietuvių Sąrašas", kurį išleido Pasaulio Lietuvių Archyvas. Bet jis nepilnas ir reikalingas papildymų ir korektūros. Įsigykime tą sąrašą ir patikrinkime. Palai-sas leidėjai mielai priims.

Pati išvežimo procedūra yra aprašyta Armonienės knygoje "Palik ašaras Maskvoje", o apie gyvenimą lageriuose ir žmonių žudymus — Juciūtės knygoje "Pėdos mirties zonoje".

Kai bet koks įvykis atsitinka, tai paprastai klausiamas, kodėl taip įvyko. Kodėl žmonės žudomi? Ir kaip ilgai tas žudymų procesas dar tęsis?

Į pirmą klausimą randame atsakymą prof. dr. Vlado Juodickos parašytame pirmame tome apie marksizmą. Esą, tai par-eina nuo to, kaip žiūrime į žmogų. Kas yra žmogus? Materialistai arba marksistai į žmogų žiūri, kaip medžiagos gabalą, iš kurio gali sulipdyti ką tik nori ir kaip tik nori. Esą, žmogų reikia perauklėti, kad jis galėtų gyventi pagal Markso išgalvotus dėsnius. Jei žmogus nesileidžia perauklėti — tai jį sunaikinti, kaip medžiagos gabaliuką, gi vyresniosios kartos žmonės, kurie įpratę gyventi kapitalistinėje santvarkoje, nesiduoda iš viso perauklėjimui, tai jie ir naikina. Ir taip jau 60 metų žmonės žiauriausiomis priemonėmis "perauklėjami", bet žinovų tvirtinama, kad jokios pažangos nematyti. O tai dėl to, kad ką tik minėta materialistinė pažiūra į žmogų yra pagrindinė marksizmo klaida, nes pagal humanistinę pažiūrą, žmogus yra gamtos ir dvasios būtybė, yra protaujanti, jautianti ir sielą turinti būtybė ir — nepasiduodanti bet kokioms užmašoms.

Į klausimą: kaip ilgai dar tęsis žmonių žudymas, naujausį atsakymą randame mokslinio žurnalo "Harper" 1981 m. birželio mėnesio numerį, kuriame lenkas filosofas, Nobelio premijos laureatas dr. Leszek Kolakowski straipsnyje "Main Currents of Marxism" įspėja vakariečius į komunizmą pažūrėti rimčiau. Jis rašo: "Komunizmo sistema negali būti reformuota, (Nukelta į 5-lą puslapį)

STEPONAS KAIRYS

LIETUVIŲ TAUTINIO ATGIMIMO SĄJŪDIS

(Tęsinys)

Sąmoningai ar nesąmoningai varpininkai išsiskyrė iš tautos "krūmo" į atskirą grupę ir jautėsi kaip tokia, savotiškai izoliuota, kabinetinė, negausi, daug kuo nevieningai net savo tarpe ir neieškojusi organizuoto ryšio su ūkininkų mase. Tik 1900 metų "Varpo" 1-ame numery S. Z., išbardamas laikraščio redakciją už netvarkingas apyskaitas, už organizacinius nesugebėjimus, pirmą kartą "Varpe" kelia mintį mūsų kaime kurti draugiškes literatūrai platinti.

Pagaliau, jei jau kalbėti apie anų metų "Varpo" politinį veidą, reikia pasakyti, kad jis kur kas nebuvo vienytis. Kiek į "Varpo" turinį buvo dr. K. Griniaus žodžiais "beriamų žarijų" — caro valdžiai priešingų straipsnių — priklausė ir nuo laikraščio prižiūrėtoji sudaryto komiteto, ir nuo paties redaktoriaus. Nekalbant apie Šerną-Adomaitį, redagavusį "Varpą" dvejus pirmuosius metus, nuo 1891 metų jį pakeitęs Jonas Kriaučiūnas nebuvo radikalus nusiteikimo žmogus, ne vieną gaunamą "žariją" pats prigiesindamas. J. Kriaučiūnui prižiūrėti bene 1892 metais varpininkų suvažiavimas sudarė, be to, specialią kontrolės komisiją iš Mintaujoje tuomet gyvenusių Jono Jablonskio,

A. Krikščiukaičio ir Pr. Mašoto, kuriai buvo pavesta prižiūrėti, kad "Varpas" būtų politiškai kiek galint santūresnis. "Varpas" pradėjo radikalėti tik nuo 1894 metų varpininkų suvažiavimo Mintaujoj per Jonines, kada Maskvos lietuvių studentas medikas Jonas Raciūnas, pareiškė maskviečių pageldivimą, kad "Varpu" ir "Ūkininkui" būtų duota labiau socialistinė kryptis. Suvažiavimas turėjo įsikišti kompromiso tarp senųjų ir jaunimų; padėjo likimas, — komisijos nariai turėjo keltis iš Mintaujos Rusijon, ir radikalioji kryptis laikinai paėmė viršų. "Žarijų žarstytojų" daugumas buvo ir pačiame komitete "Varpu" vadovauti bent du jo nariai, Stasys Matulaitis ir V. Palukaitis, vėliau prisidėję prie socialdemokratų, buvo radikalai nusiteikę; pagaliau, ir trečias komiteto narys, dr. K. Grinius, nebuvo tuomet jiems tolimas. Nuo 1895 metų gegužės mėn. "Varpas" politiškai suradikalėjo.

Programinės politinės minties Lietuvos atečiai nebuvo varpininkuose patvirtina savo atsiminimuose ir K. Grinius. "Reikia pasakyti, rašo jis 65 psl. — kad Lietuvos politinė nepriklausomybė anais metais susipratusiems lietuvių inteligentams atrodė taip tolima, jog rimti žmonės retai toki klausimą nagrinėdavo... Tuo metu lietuviai buvo lyg užhipnotizuoti vienos minties, — kaip sugrąžinti rusų valdžios 1865 metais nuslopintą lietuvių spaudą. Kas toliau bus — nedaugelio buvo svarstoma". Nesvarstė šito klausimo nė vienas varpininkų suvažiavimas. Jei vis dėlto dr. K. Gri-

nius, rašydamas savo atsiminimus 50 metų praeitį, stengiasi vėliau įrodyti, kad ir varpininkai "brendinę" Lietuvos nepriklausomybės idėją, tai tas jo pastangas reikia vertinti kritiškai; bet prie šito klausimo teks grįžti vėliau.

"Varpo" politinių nuopelnų sąskaiton galima įrašyti tai, kad jis beveik per savo buvimą laiką daug vietos skyrė straipsniams apie Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorinę praeitį ir dėjo geriausių istorinių kūrinių iš Lietuvos praeities vertimus. Bet tai, atrodo, buvo daroma daugiau tam, kad "iš praeities sėmtume stiprybę" tautinei lietuvių sąmonei ugdyti, negu tam, kad lietuviuose gaivintų valstybines tradicijas ir politinio separatizmo mintį. Iš karto apsiprasti su nepriklausomos Lietuvos šūkiu, o vėliau vis labiau prie jo artėti padėjo varpininkams vis stiprėjęs Rusijos revoliucinis sąjūdis ir, be to, gretimos LSDP veikla, vis energingiau propagavusios nepriklausomos Lietuvos šūkį.

VARPININKAI

Pasineję pažadinti "krūmo" tautinę sąmonę, varpininkai kvietė į tą darbą visus inteligentus, daug ko tikėdamies ir iš kunigų. Kaip jau matėme, nusivylė. Bene iki 1894 metų komitetuose "Varpo" reikalams rūpinti dar buvo bent po vieną kunigą; vėliau išnyko ir tas vienas. Varpininkai labai apsidžiaugė, bendradarbiu susilaukę pirmojo bajoro, Gabrieliūso Landsbergio, vėliau, kad ir buvo stengtasi, tesulaikė keleto; ir nors varpi-

ninkai nuosirdžiai norėjo taikingai sugyventi ir su lenkiškai kalbėjusiais mūsų dvarininkais, neišvengė sau priekaištų bei piktų puolimų. Nesibaidė ir socialistų savo tarpe, apyrciai paminėdami ir darbininkų reikalą. Dr. K. Grinius savo "Atsiminimuose" (184-185 psl.) sako, kad "Varpo" komiteto uždavinys tarpe buvo — "studijuoti socializmo mokslą ir tam tikslui platinti raštus-brošiūras: Genių Dėdė, Krumplių Jonas, Kas yra ir kas bus". Žodžiu, vienijimo noras buvo didelis.

Reikėjo nugalėti sunkumai ir savo tarpe. Kaip jau matėme, varpininkuose buvo įvairių socialinių pažiūrų žmonių. Kad "Varpas" nuo pat savo pradžios virto laisva tribūna kiekvienam lietuviui inteligentui, tai buvo ne vien redaktoriaus nuopelnas. Bendradarbių buvo maža, ir tekdavo laikraštį dėti tokius straipsnius, kokie buvo gaunami, kad tik būtų "žmoniškai" parašyti. Dėl to laikraščio turinys visą laiką buvo savotiškai įvairus ir ideologiškai nevieningas. Iš vienos pusės jame galėjo tilpti tokie isteriški straipsniai, kaip "Mes ir žydai", iš kitos vėl per aštunis "Varpo" numerius spausdinamas P. Liūto straipsnis "Privatiška ir draugišinė ūkio organizacija", vėliau "Sindikatai arba karteliai".

(Bus daugiau)

ŠVENTO RASTO TYRINĖTOJAI duoda veltui kietais viršeliais įristą knygą apie šventąjį Rastą. Pirmą atėjusieji į Naujienas galės gauti: 1) "Amžių planą", 374 psl., vardų rodyklės, arba 2) "Kasdieninė dangiškoji mana", 200 psl., kasdieniniai pamokymai, arba 3) "Laikas prisistatymo", 358 puslapių.

Knygas veltui gaus pirmi atėjusieji. Kas norės daugiau šios rūšies knygų, tai prašoma kreiptis į:

ŠVENTO RASTO TYRINĖTOJAI
5421 So. Mozart Avenue,
Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinic
Medicinos direktorius
936 E. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis ir
ketvirtadienį 8-3 val.
Tel.: 562-727 arba 562-726

TEL. 233-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos tel.: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KALINA
Priiman Master Charge
ir VISA korteles.
R. ŠEKENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A.M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dienio iki penktadienio 4:00-4:30
val. popiet. Šeštadieniais ir sekma-
dieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja — Aldona Daukas
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

**PATS SKAITYK IR DAR KI-
TUS PARAGINK SKAITYTI
DIENRAŠTĮ "NAUJENOS"**

SUSIRINKIMO PRANEŠIMAI

Suvalkiečių piknikas įvyks sekma-
dienį, birželio 28 d. Vėjų salėje,
2455 W. 47th St. Pradžia 12 val. die-
nos. Bus gardžių valgių ir gėrimų, šo-
kiams gros geras orkestras, bus do-
vanų paskirstymas. Visi kviečiami
atsilankyti.

DR. PALIOKO ŽODIS

(Atkelta iš 4 psl.)

Ji gali būti tik sunaikinta". Ta-
da pasibaigė ir žmonių žiaurus
naikinimas.

Keletą tūkstančių metų prieš
Kristų egiptiečiai vakarinėje Ni-
lo upės pusėje pastatė faraon-
ams eilę piramidžių. Prie vienos
didžiausios iš jų dirbo net 100
tūkst. darbininkų. Jau tūkstan-
čius metų piramidės byloja apie
faraonų garsiuosius laikus ir yra
daugybės turistų patrauklus lan-
kymo objektas.

Prancūzai tik pasaulinei paro-
dai įamžinti 1889 m. vakarinėje
Paryžiaus dalyje pastatė 300
metrų Eifelio bokštą, tada aukš-
čiausią pasaulyje pastatą, kuris
tada atsiėjo 6,5 milijono aukso
frankų. Dėl populiarumo jis ta-
po šios Paryžiaus simbolio.
Jau kelios dešimtys milijonų
žmonių lankėsi ir stebėjosi ano
meto technikos stebuklu.

Liberty Saloje prie New Yorko
yra Laisvės statula. Ji Pary-
žiuje sumontuota 1881 metais
prancūzų ir amerikiečių revoliu-
cijoms atžymėti ir 1884 metais
dovanota JAV. Statula simboli-
zuoja laisvę ir sveikina kiekvie-
ną imigrantą, atvykstantį į lais-
vės kraštą.

Čia tik keli reikšmingesni —
stambesni pavyzdžiai, einant
prie išvados. Ir dar.

Ne taip seniai Simo Kudirkos
nepasisekęs šuolis į laisvę taip
sujaukino lietuvišką visuomenę,
kad tam įvykiui atžymėti buvo
bandoma svarbiausią lietuvių
Marquette Parke gatvę pavadinti
jo vardu, o, be to, dailininkai
jau buvo suprojektavę savotišką
aukštą paminklą, kuriam pasta-
tyti net lėšos ir vieta prie Kali-
fornijos ir 71 gatvės buvo gau-
tos iš Čikagos miesto valdžios.
Tai tik dėl vieno asmens likimo.

Gi Kinijos Maotsetungas išžū-
dė apie 60 milijonų žmonių. Tai
tik, kiek Prancūzija turi gy-
ventojų. Juos išžudė ir bus tuš-
čias kraštas. Azijai taip ir te-
pasirūpina išžudytų žmonių gy-
vybei atžymėti.

Hitleris išžudė apie 6 milijon-
us. Mažiau negu kiti diktato-
riai, bet ant jo daugiausia re-
kliama. Jų gyvybės atžymėtos
atitinkamais paminklais tam tik-
ros vietose.

Stalinus išžudė virš 40 milijon-
ų. Tai iš viso virš šimto mili-
jonų, t.y. pusė JAV gyventojų.
Tiek žmonių šiame krašte išžu-
dyk, tai irgi būtų apytūstis ir ne-
jaukus kraštas.

Apie komunizmą daug prira-

Dr. Pijus Grigaitis

Kapų Puošimo dieną Lietuvių Tautinėse kapinėse dak-
taro Pijaus Grigaičio paminklą aplankė 3 metų Heather
Kačmarekas ir vyresnė jo sesuo Kyle Kačmarekaitė. Ilga-
mečio Naujienų redaktoriaus kapas buvo papuoštas lietu-
viška vėliavėle. (Fotografavo Al Vaitis)

Australijoje mirė advokatas Br. Plokštis

Anglų zonoj nemaža buvo
tremtinių. Net keletą stovyklų
buvo šios sudėties komitetas
su pirmininku adv. B. Plokš-
čiu. Su juo komitete buvo: Alf.
Samušis, buv. Vilkaviškio gim-
nazijos inspektorius; inž. Vyt.
Liuina, dabar Kanadoj kon-
traktorius, statybininkas; J.
Kazlauskas (gimęs Waterbury
ir grįžęs su tėvais, baigė Vilka-
viškio gimnaziją); K. Povilai-
tis, kooperatyvininkas, studija-
us ekonominius mokslus.

Vieni tarpusavy gražiai sutarė
ir stengėsi pakelti stovyklų
tautinį, kultūrinį, politinį lygį.
Buvo kvalifikuoti mokytojai,
aukšto lygio mokyklės, gimna-
zija. Ją lankė dabar universi-
tetuose profesorius. Tik gaila,
jos lygis nublanko, nes ne-
parašyta istorija.

Veikė ateitininkai, skautai,
sportininkai, meno būrelis. O
choras, p. Liuberskio vadovu-
jamas, apie 55 asmenų, kon-
certus duoda net kariuome-
nei, vokiečiams, jau nebeant
apie lietuvių stovyklas, Tauti-
niai šokiai, vadovaujami mo-

syta įvairiomis kalbomis, ir vis
daugiau rašoma. Tai gerai. Tai
tik skaitanciai ir knygų mylin-
čiai visuomenė. O kaip su ta di-
džiąja visuomenės dalimi, kurios
knyga nepasiekia ir nesudomi-
na, bet kurie mėgsta keliauti ir
curiuos sužavi ar sudomina tai,
ką jie mato.

Ar ne metas jau dabar komu-
nistų gyvybių aukoms atminti
Čikagos miesto centre pastatyti
la piramidę, kurioje būtų įra-
šytos visų gyvybės netekusių
pavardės, kurios tūkstančius
metų liudyti ir šauktų milijon-
ams praeivių apie milžinišką
XX amžiaus skriaudą žmoniui.
Paminklas šimtus metų tūkstan-
čiams praeivių testų Romo Ka-
lantos šauksmą: "Laisvės Lietu-
vai, laisvės Lietuvai!"

Reikia tik iniciatyvos, o mili-
jonai dolerių tam reikalui bus
duoti.

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, ILL. 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Potarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštės automobiliams pastatyti

vykla pirmąjį prieš visus li-
tas. Ir tai buvo pagrįstas kom-
plimentas.

Montgomery stovykloje turė-
jome meniškų kryžius su rū-
pintojėliais. Kai kėlė į Seedor-
fą, tai pasamdžiau buv. ūkininką
Federavičių ir iškasė kryžius
vežėms su savimi kaip relikvi-
jas. (Sumokėjau 600 markių už
pervežimą.)

Inž. Reisonas stovykloje sura-
do pakilią vietą — mažą kal-
nelį, pastatydino atvežtus kry-
žius, pastatė stiebus valstybinei
ir tautinei vėliavoms, apsidono
medeliais, gėlių kliombais. Ten
iškilnių metu dirigentas p.
Liuberskis su didžiuliu choru at-
likdavo iškilmingus nuėjimus.
Ta vietovė buvo mūsų visų pasi-
didžiavimas.

Deja, nebuvau kas aprašytų tą
nelaimės metu sukurta kultūri-
nė prosvaitę. Tiesa, p-lė Salo-
mėja Narkelūnaitė, drauge su
latviais, estais ir lietuviais, pa-
rengė fotografijų albumą su
trumpomis apybraižomis. Ji
verta pagarbos. Ji įamžino mūsų
kultūrinius prasiveržimus. Tai
bus šokie tokie pėdsakai, kad
sunkiose tremties valandose ne-
pasimėtėm, bet auklėjome jau-
nimą, mokėm Dievo ir Tėvynės
meilės.

Vienoj mokykloj Amerikoje,
kai mokytoja prašė parašyti
kam ir už ką dėkingas, para-
šiau: "Dieviui dėkingas, kad išsi-
gelbėjau nuo komunizmo, ir
Amerikos vyriausybei, kad davė
laisvę ir darbą". Prašė 60 su-
augusių mokinių klasę atsisotiti.
Perskaitė su pastaba, kad dar
tokio atsakymo ji nebuvo gavusi.

Pasakysiu, emigracija tai mū-
sų visų tremtinių, ne tik mano,
priešpaskutinė gyvenimo viltis.
K. Paulius

ITEIKĖ VYSKUPUI RODIMER DR. J. PAJAUJO KNYGĄ

Angelė Stankaitienė, LB Pa-
tersono apylinkės pirmininkė
(New Jersey valstijoje) iteikė
Patersono diecezijos vyskupui
Frank J. Rodimer dr. J. Pajau-
jo knygą, *Soviet Genocide in Li-
thuania* ir kitokios medžiagos
apie Lietuvą anglų kalba ir pa-
prašė ji paskelbti maldos dieną
už Lietuvą, bašiojo birželio iš-
vežimų progą.

Vyskupas išsiuntinėjo ilgą lai-
są 95 parapijom, ragindamas ti-
kinčiuosius birželio 14 d. mels-
tis už pavergtus ir persekioja-
mus lietuvius, o bažnyčiose į-
jungti šią intenciją viešose ir
privaciose maldose. P. S.

PIKKE JAV TAUPYMO BONUS

A. A.

PAUL VALENTAS

Gyvenęs Ashburn apylinkėje, Chicagoje.

(Anksčiau gyveno Roselande)

Mirė 1981 m. birželio 25 d., 2:40 val. popiet, sulaukęs
90 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Biržų rajone, Kuprelis-
kių miestelyje. Amerikoje išgyveno 74 metus.

Paliko nuilūdę: žmona Pauline (pagal tėvus Usevičius),
sūnus Walter Valentas, marti Alethea (gy. Bradenton, Fla.),
podukros — Lillian Bell, jos vyras John, ir Stella Null, jos
vyras Homard; anūakai — Donald, jo žmona Sherie, Richard,
jo žmona Rosemary ir Judy Valentas, Joseph, jo žmona
Karen ir David Bell, Kimberly Brown ir Brian Null; pro-
anūakai — Paul, William ir Karen bei kiti giminės, draugai
ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas sekmsdienį 1 val. popiet Petkaus
Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St.

Pirmadienį, birželio 29 d., 10:30 val. ryto bus lydimas
iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a.a. Paul Valentas giminės, draugai ir pažįstami
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jam
paskutinį palatarnavinį ir atsiveikinimą.

Nuilūdę lieka:

Žmona, sūnus, podukros, anūakai, proanūakai.

Laidotuvių direktorius Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

1605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYNS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANSO
PATARNAVIMAS

★

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

P. J. RIDIKAS

2354 SO. HALSTED STREET

Tel. 1 Arda 7-1911

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LaFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4418

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3401

PADĖKA

Sirdingiausia mūsų padėka klebonui kun. Antanui Zakaraskui už atnaujintą iškilmingą pamaldą švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje ir už pasakytą giliai prasmingą pamokslą š.m. birželio mėn. 11 d. minint tragiškuosius lietuvių tremimus į Sibirą. Taip pat padėka parapijos chorui ir jo dirigentui Antanui Linui už giedojimą pamaldų metu.

Gili padėka Lietuvių Evangelikų Lint. Tėvėsės parapijos kleb. kun. Ansui Trakiui už atliktą pamaldą bažnyčioje.

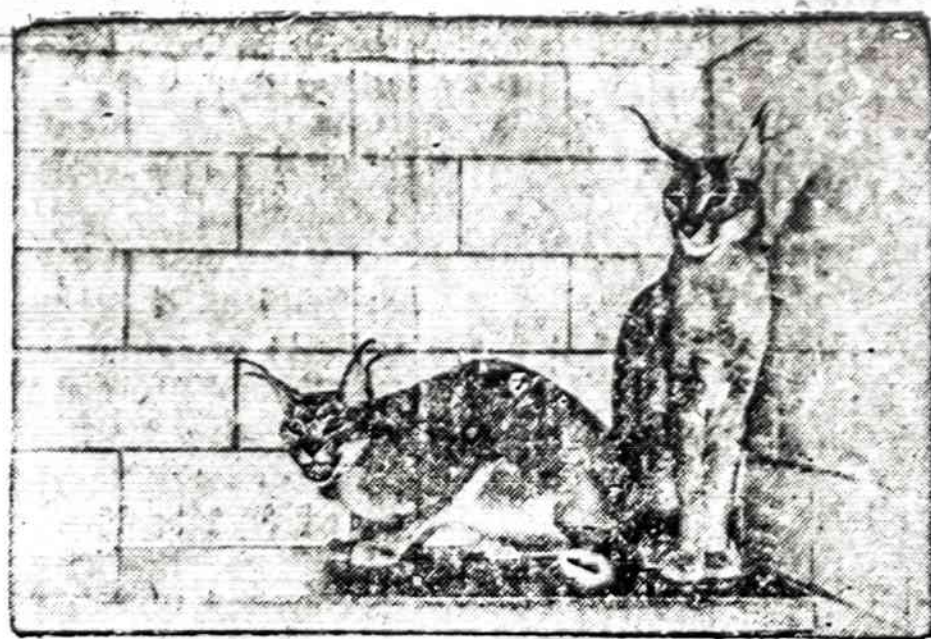
Nuoširdi mūsų padėka Chicago's Vytauto Didžiojo Šaulių Rinkinei ir kitiems šaulių daliniams už dalyvavimą vėliavų pakėlimą ir už dalyvavimą pamaldose bažnyčioje. Išskirtinę padėką reiškiamė Rinkinės vadui Vladui Išganaičiui už organizuotą ir gražų dalyvių sutvarkymą vėliavų pakėlimą ir pamaldų metu.

Dėkojame gen. konsulei J. Daužvardienei už prasmingas mintis, pareiktas minėjimo metu parapijos salėje, ir žurn. Vytautui Kasniūnui už turiningą ir prasmingą paskaitą.

Nuoširdus aciu Lietuvių Pedagoginio Instituto studentams — Indrai ir Gailiui Antanaitėms už gražią ir jautrią meninę programą.

Dėkojame visai lietuvių visuomenei ir organizacijoms, kurios dalyvavo pamaldose ir surengtoje Sibiro tremtiniais pagerbti minėjimo akademijoje.

CHICAGOS LIETUVIŲ TARYBA

Fondas dabar leidžia A. Šepkos "Lietuvos istorijos" IV laidą. Šio 694 psl. leidinio labai reikiama, nes ankstyvosios laida seniai išparduota. Galima užsakyti už \$17.00: VYDUNAS YOUTH FUND, Inc., c/o V. P. Mikūnas, 3425 W. 73rd St., Chicago, IL 60629, USA.

Lietuvių Karių Veteranų S-gos Ramovėnų Chicago's skyriaus narių susirinkimas įvyks š.m. birželio 28 d., sekmadienį, 12 val. Jaunimo Centro patalpose. Kviečiami visi ramovėnai dalyvauti.

Beverly Shores Balfo skyriaus gegužinė įvyks liepos 5 d. 2 val. Stankino restorano sode. Skyriaus pirm. Ona Pulkauskienė ir nariai kviečia visus atsilankyti.

PRIE NAMŲ BUVO MIJONIERIUS

OAK BROOK, Ill. — Trečiądienio vakarą prie savo namų išėjo pasivaikščioti 89 metų amžiaus milijonierius Paul Butler.

Vos išėjus Butlerio į gatvę, jam automobilu karto Bermyne gyvenantis James F. Broz. Butler krito ir susitrenkė. Tuojau buvo pranešta policijai ir sutrenktas žmogus buvo nuvežtas į Hinsdale ligoninę. Ligoninėje jis mirė. Prieš porą dienų jis minėjo savo 89-ąjį gimtadienį. Paul Butler buvo gausios biznierių šeimos palikuonis, milijonierius. Chicagoje ir apylinkėse jis turėjo didelę popieriaus bendrovę, vertėsi nuosavybių pardavimu, turėjo žemės plotus, Arizonoje, Floridoje ir kitose vietose. Didelę savo turto dalį buvo išdalinęs vaikams.

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga
6247 S. Kedzie Ave.
(312) 776-8700

SAKMĖS APIE BER-MUDOS TRIKAMPĮ

(Atkelta iš 2 psl.)

žintų objektų bazų, bet tyrė vandens temperatūrą, tankį, druskingumą, srovės vandenyno dugną ir orą. Nieko nepaprasto ten nebuvo užtikta išskyrus 150-200 km skersmens srovių žiedus, kurie atitinka ciklonams ore ir priedo didžiulį jūros plotą. Teko ir man kai kuriose trikampių vietose būriuoti ir nieko — jūra kaip ir kitur. Skautų Aidas, gegužės nn.

KURDAI UŽPUOLĖ IRANO FANATIKUS

TEHERANAS, Iranas. — Iki šio mėto islamiškoji žvalgyba gaudė ir žudė kitaip tikintius musulmonus. Penktadienio rytą buvo suaudytas dar vienas prezidento Bani Sadr bendradarbis. Ketvirtadienio rytą buvo suaudyti 8 karo vadai. Sostinėje daugumą sudaro mūlos Chomeini šalininkai, bet dabar kovos persimetė į provincijas. Mahabade, kurdų sostinėje, penktadienį buvo laidojamas vienas Chomeinio šalininkas. Kurdai užpuolė laidotuvių eiseną ir šeši dalyviai užmušė. Policija nei neieškojo užpuolikų, nes žinojo, kad jų nesuras. Teherane kyla nerimas, nes bijomasi, kad kurdai gali pradėti pulsti Islamo fundamentalistus.

— Į JAV jau atvyko 12,000 salvadoriečių, pabėgusių nuo pilietinio karo žiaurumų.

— Aukščiausias teismas nutarė, kad karo tarnybon gali būti šaukiami tikrai vyrai.

— Teigiama, kad Paul Butler stovėjo viduryje Oak Brook gatvės, kai automobilis jį užmušė. Policija netrauks vairuotojo į teismą.

— Japonijos imperatoriui suėjo 80 metų amžiaus.

CEMETERY LOTS FOR SALE

Kepinių sklypai pard.

FOR SALE 2 GRAVE LOT, Lithuanian National Cemetery, Block 5, Row E, Grave Space 82-84. Priced to sell — \$500.00. Call after 6:00 P.M. 842-4095

LOANS & MORTGAGES

Paskolos ir hipotekos

FUNDS AVAILABLE. \$5,000 and up. For 1st and 2nd mortgages on Single & Multi-Family Homes. Shopping Centers, Apartments, Farms, Churches, Construction, Commercial, Industrial, and many others. Competitive interest rates. J. Wright, P.O. Box 4859, Chicago, IL 60680. (312) 264-4153

MISCELLANEOUS

Ivairūs dalykai

GAMINŲ MOTORINES MASINAS BULVĖMS TARKUOTI. Paskambinti WA 5-4878

BUDGET SEWER AND PLUMBING

ANY RODDING AND DRAINING — \$30.

If not open — no charge.

CALL 656-8387

HOME REMODELING

Drywall Taping, Finishing & Painting - Heating - Air Conditioning Plumbing - Roofing - Aluminum Siding - Cement Work - Carpentry - Porches - Fireplaces ART FISHER CONSTRUCTION 374-5312 Chgo. & Suburbs If no ans. — 374-5355

T & F SEWERAGE & PLUMBING. Rod any drain line for \$25. If not open, no charge. We install flood controls, pumps and valves. We install complete bathrooms and basements. 523-1962

ROOMMATE FINDING SERVICE Cut Your Rent Cost in Half! All Ages, Tastes, Backgrounds, Occupations. Ref. Checked. Loop. 624 S. Michigan Ave. Suite # 602 Ph. 461-0774

RENTING IN GENERAL

N u o m o s

5 ROOM APARTMENT, 1st floor, hot water and heat. Vicinity 33rd and Lithuania. Call 839-8597 between 3 & 7 P.M.

FOR RENT BASEMENT APARTMENT, 4 rooms heated with hot water. Vicinity 33rd & Lithuania. Call 839-8597 between 3 & 7 P.M.

HELP WANTED — MALE-FEMALE: Reikia Darbininkų ir Darbininkių

BLUE PRINT SHOP HELPER MALE — FEMALE 786-9051 AFTER 10 A.M.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

UNITY CATHOLIC HIGH SCHOOL Engineer/Maintenance Person. Knowledge of boilers and vacuum pump. Hours 7-2. Phone 483-8100

ENERGY WISE

Organize car pools to save gasoline. Don't be a Bom Losser!

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardevimui REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardevimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS. DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas 2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

KAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISU ROSIU DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

EVANSTONE — 3 butų mūrinis, 20 m. Gražiai užlaikytas. Arti ligoninės ir universiteto. \$130,000. MŪRINIS — 2 po 6. Atskirai šildomi vienetai. Didelis garažas. Marquette Parko centre. \$75,000. 4 BUTŲ MŪRINIS — 3 po 4 ir 1-2. 50 pėdų sklypas. Brighton Parke. \$69,000.

ŠIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

Pirkite senoviškai

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

4 butų mūrinis, apie \$9,000 nuomos. Atskiri gazo šildymai. 2 sklypai. 2 garažai. Brighton Parke. \$57,700.

Statybai gražus sklypas Marquette Parke.

VALDIS REALTY

2644 W. 69th St. (Lithuanian Plaza Ct.) 737-7200 arba 737-8534

Prašom palikti savo telefono numerį automatinėje aparate.

NEIGHBORHOOD REALTY GROUP U.S.A. We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI, namotai ar apdrausti savo nuosavybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prašome skambinti ar užteiti mūsų įstaigą. Mes visuomet pasirodę jums patarnauti. Mes priklausome MLS ir turime kompiuterį. Virš 500-tai namų pasirinkimų.

BUDRAITIS REALTY CO. 6600 S. Pulaski Road Tel. 767-0600

OPEN HOUSE SUNDAY 1 to 5 P.M.

MARQUETTE PARK, 7251 S. Francisco, 3 full baths, 4 bdrns. or small inc. upper level. Near transportation. Ideal for growing family or in-laws. Immed. possession. Mortgage terms avail.

PARDUODAMA 7 AKRŲ ŽEMĖS PRIE LEMONTO. \$15,000 už akrą. 1191 MCCARTHY ROAD Skambinti 257-5140 darbo metu.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI Turli Chicago's miesto leidimą. Dirbu ir užmiešiuose, greitai, garantuoti ir sąžiningai. KLAUDIJUS PUMPUTIS 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

DEMESIO 62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI Tikrai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. ASHLAND AVE. Tel. 523-8775

GENERAL REMODELING • Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. • Stalniaus darbai, cemento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita. FETINGS CONSTRUCTION 7152 So. Kedzie Avenue Tel. 778-8505

Denkiamieji taisybės visuotinai stogas. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti. ARVYDAS KIELA 6557 S. Talman Avenue Chicago, IL 60629 434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS Laikrodžiai ir brangenybės Pardavimas ir Taisymas 2646 West 69th Street Tel. R.Epublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus P. NEDAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5920

M. ŽIMKUS Notary Public INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood. Tel. 254-7458 Taip pat daromi vertimai, giminių iškilimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY F. Zapolski, Agent 3205 1/2 W. 95th St. Everg. Park, Ill. 60642. - 424-8654 State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGIJA V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS 2458 W. 69th St. Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak. Iki 8 val. vak. šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą. Telefonuoti 778-8000

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą. T.J. 776-5162 arba 776-5167 2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

TRUMPAI

— Julija Pleirytė-Kasniūnienė pakviesta skaityti paskaitas mokytojams, ruošiantiesiems magistrų laipsniui Purdue universitete.

— Evangelikų reformatų kunigas Eugenijus Gerulis garo teologijos daktaro laipsnį. Tole do universitete.

— Vida Markauskaitė iš Cice-ro baigė medicinos seselių kursą bakalauro laipsniu De Paul universitete. Ji tarnauja Mercy ligoninėje.

— Birželio 26 d. suėjo 40 metų buvusio ilgamečio Vyriausio skautininko plk. Juozo Šarasko tragiškos mirties. Jis bu-

vo bolševikų sušaudytas prie Červenės. Net paskutinėmis savo gyvenimo dienomis ir valandomis jis irodė didelę meilę Lietuvai ir lietuviui.

— Dr. STASYS-VYTAUTAS BUBICKAS, D. D. S., baigęs šį pavasarį odontologiją Western universitete, London, Ontario. Kaip dantų gydytojas šiuo metu dirba North Bay, Ont., aviacijos bazėje ir turi kapitono laipsnį.

— GENERALINĖ MARIJONŲ VIENUOLIJOS kapitula Romoje pasibaigė gegužės 20 d. Vyriausiu vienuoliu vadovu išrinktas JAV gimęs lenkas kun. F. Grobowski. Vienuolijos vadovybėn perrinkti du lietuviai: kun. D. Petrakis — vyr. vadovo pavaduotoju, kun. J. Vaišnoras — generaliniu prokuratoriumi.

— VYDUNO JAUNIMO FONDAS paskelbė savo 1980 m. apyskaitą, kurioje pasiekta rekordinė vienerių metų apyvarta. ASS įsteigtas fondas turėjo \$21,881.33 pajamų ir \$26,400.41 išlaidų, išduodamas paskolomis \$17,200, remdamas lituanistikos studijas. Per savo gyvavimo metus VJF yra išmokėjęs net \$171,068.77. Kalėdinius atvirukus pernai administravo Los Angeles akademikai su fil. Giedre Gustaitė. Tai pagrindinės fondo pajamos.

STASYS ŠAKINIS LIETUVIS DAŽYTOJAS

Dažo namus iš lauko ir iš vidaus. Darbas garantuotas. 4612 S. Paulina St. (Town of Lake) Skambinti YA 7-9107

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvių Įstaigą:

American Travel Service Bureau 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643 Telef. 312 238-9787

* Nemokamas patarnavimas užsakant lėktuvų, traukinių, laivų kelionę (cruises), viešbučių ir automobilių nuomavimo rezervacijas. Parduodame kelionių draudimus; Organizuojame keliones į Lietuvą ir kitus kraštus. Sudarome išskirtimus giminių apsilankymui Amerikoje ir teikiame informacijas įvairių kelionių reikálais.

* Taupykite skrisdami Chartered lėktuvais, tik kelias rezervuoti vietos iki anksto — prieš 45-60 dienų.

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujieneose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAS, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00 Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURCS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštų, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodyto kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

Kool-Aid... On A Stick

BRAND SOFT DRINK MIX

Frozen Suckers

1 envelope KOOL-AID® Unsweetened Soft Drink Mix, any flavor 2/3 cup sugar 1 quart water

Dissolve soft drink mix and sugar in water. Pour into plastic ice-cube trays or small paper cups. Freeze until almost firm. Insert wooden stick or spoon into each. Freeze until firm. Makes about 20.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinis darbus, gelbsti ti kitiems, kurie tuo darbus dirba.

SLA — išmokėto daugiau kaip AŠTUNIS MILIJONUS dolerių apdraudų savo nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA nefeško pelno, namie patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdraudą: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopų vyra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjų jie jums mielai pagelbės į SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N.Y. 10001
287 W. 30th St.
Tel. (212) 563-3318